

Előfizetési feltételek:

Egy évre - - -	50 Ké
Hat óra - - -	25 Ké
Három óra - -	13 Ké
Magyarországra -	63 Ké
Egyéb külföldre -	75 Ké
Egyes szám ára -	1 Ké

TELEFON 98

TELEFON 98

BARS

N. v. p. riad. p. a. t. v Bratislava
číslo 25448/III. a 1925

Felvevő pccstahivatal: LEVICE

HIRDETESEK:

 centiméterenként — fillér.
 Nyilttéri közlemények garmond
 soronként — fillér.

 Gyakori hirdetőik és a velünk
 összeköttetésben levő hirdetői irodák
 árengedményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

 A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők
 Kéziratok vissza nem adatnak
 Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

 Megjelenik:
MINDEN VASÁRNAP REGGEL
 Szerkesztésért felelős: A LAP KIADÓJA

 A hirdetőket, előfizetőket s a reklamá-
 ciókat a kiadóhivatalba kerjük utasítani.
 A lap kiadója: NYITRAI ÉS TÁRSA

Lesz-e feltámadás?

(A.) Jézust megölték, azután eltemették, nagy követ hengerítettek sírjára s azt lepecsételték. Fegyveres öröket állítottak sírja mellé és azt hitték, hogy Jézus örökre meghalt és nincs többé. Így írja le a szent történet. A mai emberiség élete is azt látszik igazolni, mintha Krisztus, a maga lelkületével, maradék nélküli igazságaival nem lenne többé. Korunk lelkében a krisztusi utat úgy takarja be a mindennapi élet folytonosan váltakozó áramlata, mint ahogy a támadó szél behordja homokkal az utat. Az idő azonban nemcsak eltakar, de fel is tár. A régi Egyiptom sok szép alkotását eltakarta s eltemette a múlt idő. A százados homokréteg alól tudós kutatók bontogadják a régmúlt idők alkotásainak töredék romjait. A lelki világban is így kerül lassanként sok érték a feledés homokrétege alá. Azok a kedves, valóságos hangulatok, melyek gyermekkorunk idején boldogítottak, lassanként elmosódtak az új hangulatok térfoglalására. Új nagyságok kiszorították lelkünk ből a Feltámadottat és lelkünk olyan lett, mint a sivatag: régi események, régi igazságok, régi boldogságok vannak benne eltemetve, ellelejtve, melyeket az emlékezés kegyelete ásogat ki. Nézz meg mindenki ezeket a kiásott régiségeket, bizonyosan köztük van a Krisztus és ha máskor nem: a nagyünnepek alkalmával, mint egy régi emlék élénk áll, kérdez és sokszor felelni sem tudunk rá, husvétot, feltámadást ünnepelünk és a valóságban nagypénteket élünk. Alig volt még kor, amely annyi intézményt létesített volna a szeretet szolgálatában, mint a mienk, amely a felebaráti megértésnek és testvéri felségítésnek annyi készségét mutatná, mint a mostani. De mit ér, ha a beteget akkor karoljuk fel, amikor menthetetlen. Mit ér, ha az elkeseredett nyomorultat akkor akarunk segíteni, amikor romlásba sordorta az inség. Mit használ, ha a megtévedt ember után akkor nyújtjuk ki kezünket, amikor minden jóval szemben eltoppult a lelke. Husvétot ünnepelünk és nagypénteket élünk!

Olyan az életünk, mintha sírok között járnánk. Az egyik sírban elvan temetve a megelégedésünk, a másikban a békességünk, a har-

madikban a megélhetésünk. Van sír, amelyben elföldeltük a testvériséget, van, amelyben hant alá raktuk az igazságot, van amely a szeretet és megértés tetemét takarja. És amikor az elégedetlenség csordultig tölti szívünket, keserűnek találjuk a mindennapi életet, megköpogtatjuk ezeknek a síroknak kőtábláit és várjuk, lessük az eltemetett kedves halottak feltámadását.

Krisztus feltámadott! Lesz-e a krisztusi eszméknek feltámadása? Lesz-e a társadalomnak igazi husvéta? Panaszodunk a kor romlottsága miatt, de a sok panasz közepette sem mondhatunk le az emberiség jobb jövődjébe vetett hitünkről. Hinnünk kell, hogy az emberiség érzés-gondolata ujjászületésének és feltámadásának hajnala virradóban van.

Lassan jön és nehezen tud kibontakozni a virágokat hozó tavasz is, a hidegség karjaiból, de mégis eljön, győzni fog, mert győznie

kell; mert új életre való feltámadás nemcsak lehetséges, de kötelező is.

Kolumbusz Kristóf sohasem járt Amerika földjén, de hitte, hogy a tengeren túl még van száraz föld. Elindult, hogy megkeresse. Ellene szegült a bahit, gáncsolta az irigység, hányta-vetette a háborgó tenger haragos hulláma, lázadoztak ellene saját emberei. Verte lelkét a reménytelennek látszó küzdelem és csüggedés, de hitt és bízott a maga igazában és nála a diadal, amely legyőzte a világot az ő hite volt.

A hit a legnagyobb erő ezen a világon. Az a hit, amely bizik a maga igazában, amely hisz a maga jövőjében és követeli a maga számára az életet és éppen ezért nem ismer lemondást és csüggedést.

Példázat ez a régi idők ből, hogy a husvét örök igazságát megértjük. Mert a husvét örök igazsága az, hogy nemcsak Krisztus támadott fel, hanem mindenkire nézve lehetséges a feltámadás.

Csak hinni kell az új életben, hinni kell a jobb jövőben! És amiben hiszünk, azt akarnunk is kell!

„Pusztítsd el Uram . . .“

(KSI) Meggyőző erővel hatolhatott végig a gondolkodó lelkekben az a fejtegetés, melyet legutóbb XI. Pius pápa mondott a bibornokok gyűlésekor arról, hogy a háboru technikai és lelki okokból lehetetlen. A meggyőzést megrázóan betetőzte, mikor a Szentatya arra utalt, hogy aki mégis megkísérelné a háboru „borzalmis bűnét“, azzal szemben csak a szoltár komor szavait lehetne idézni: „Pusztítsd el Uram a nemzeteket, amelyek háborut akarnak!“

Valóban nem is következhetne más, csak nemzetek pusztulása. És nem is lehet elképzelni, hogy volnának nemzetek, amelyeknek óhajuk és vágyuk volna a háboru. A nemzetek az egyszerű küzdő népből épülnek föl, népeknek az összefogó életalakulásai. Nemzeti hűségük lehetnek egyesekben, de azok nem adják a népélet igazi tartalmát, csak felületen kinővéseit. A mai idők pedig sokkal goncteresebbek, semhogy ilyen felületesség tudjanak egy-egy népen eluralkodni. Vannak kenyérgondok, vannak a jövő nemzedék megélhetéséért való gondok, vannak megrendülések a gazdasági élet régi alapjaiban, s vannak a sok zavaros élethullámszál között irtóztos lelki válságok. Ezek mind óriási mélységekbe hatolnak bele, s nem a felületeken mozognak és nem is oldhatók meg felületességekkel.

A bűnös borzalmasságon kívül még ilyen felületesség is az, ha valahol a hely-

zetek megoldását csak háboru útján tudják elképzelni. Multbeli megszokások alapján vetik oda könnyedén, hogy a gordiusi csomókat karddal kell elvágni. Azonban éppen a világháboru bőséges tapasztalatokat adott a népeknek, hogy az ilyen elvágások csak szaporítják az ellentéteket, s az elvágott életviszonyok csak újabb megoldatlanságokat idéznek elő. A lelkek összefonódását hasitják el úgy, hogy mindenkinek, aki népet szereti, ez összefonódások helyreállításán kell törődni. Ami láz van és ami feszültség most mutatkozik a népek életében, az nem háborukeresés, hanem ennek a helyreállításnak a keresése.

E helyreállításért nagy koncepciók versenyeznek egymással. A franciáknak is, a németeknek is, az olaszok és angoloknak is van ilyen világgátfogó koncepciójuk, s ezeknek a különbségei azok, melyek keresik egymással a kiegyenlítést. Mindezekkel további nagy versenyt vesz föl a bosevista eszmény, mely a szovjetországi alkotmány határozott szavai szerint az egész világon a maga uralmát akarja megvalósítani. Ennek egyik módja akar lenni az az ugynevezett keleti egyezmény, mely Oroszországnak Japánnal való ázsiai küzdelem érdekében azt kívánja elérni, hogy Európa Oroszországgal együtt álljon. A bosevista világalumni terv az, mely most Európa békekereső akaratára túlhalmozott teherként rá-

fekszik. Emiatt támadt a bizalmatlankodásnak az a nagy zavara, melynek tisztázásáért Anglia mindenfelé folytatta a közvetítő tárgyalásokat.

A grandiózus szembenállásokat nem lehet háborúval elintézni. A mostani lázaság csak arra való, hogy kiütöztesse, ami igazság van a grandiózus akarásokban. Csak ami életerőt és megvalósítható eszményt képviselnek a nagyakarások, csak az érvényesülhet a végeredményben. És ennek a végeredménynek kell kijönnie. De ezt csak bölcs számbavételekkel, a tulzó uralmi vágyak kivonásával, s a helyes néprédek összehadásával lehet kiszámítani. Ebben még a bolsevista eszményből is érvényesülhet az, ami igazán azt akarja, hogy a népszegénységet, a népnymort az egész világ együttes akarattal orrosolja. De az orvoslás nem jöhet a bolsevista terror és hatalmi tulakadás útján, csak a népek közötti közös jószággal és szeretettel.

Valahol itt van a probléma magva, aminek a megfajtásán a világ izgatottsága most annyi mozgással és feszültséggel vívódik. Ezt a lázas állapotot használják némely nagy gyári és pénzhatalmi érdekeltégek arra, hogy a fegyverkezés gondolatát, a háboru módszerét láttassák kivezető utnak. Csak ott gondolnak a háborúra, s csak onnan akarnak háboru rémüldözést felidézni, csak a rémüldözés nyomán az ijedt népek csukagyan ráuszítodjanak a háborúra. A népek nem akarnak háborut. A francia minisztereink a mult hétfőn, a német külügyminiszter pedig a mult kedden a maga népe lelkéből szólott, mikor nyugalomra intette a háboru rémüldözőket. Akik e rémüldözéseket szitják, azok fegyvergyári részvényekkel sokat akarnak keresni. Csak ők azok, akik akarnak valamit, ami pusztulása lehetne a nemzeteknek és népeknek. De nincs nemzet, aki a szoltáros átkát a maga fejére kíváná. Csak egyének vannak, csak nagy számításu kulfárok vannak. Csak ezeknek a világon átértő hálózatuk van meg, mely a bűn köny-

nyelmu és óriási felületességével a maga hasznát reméli a népek háboru állapotából.

Nem a nemzetekre, nem a népekre, hanem erre a népek sorsával spekuláló üzleti hálózatra vonatkozik a szoltár szava: „Pusztítsd el Uram . . .”

A lelki fejlődés törvényszerűsége a nevelésben.

A szülői gondok című neveléstudományi sorozat első füzeté ezzel a témával foglalkozik. M. Schirrmester bevezetőt írtja:

Mindenki elismeri annak a szükségességét, hogy a leányokat a nőknek gazdasági természetű teendőire is nevelnünk kell. Ha a nő nem tud háztartást vezetni, nem tud főzni és varrni, akkor önmagának is, családjának is kárt okoz tudatlanságával. Csodálatos, hogy a nőknek legszébb és legfontosabb feladatára: gyermekeinek ápolására és nevelésére mindaddig nem készítették elő a leányokat. Ennek az elhanyagolása minduntalan megbosszulja magát a gyermekeknek úgy testben, mint lelkben. Jelentéktelen rossz tulajdonságok valóságos jellemhibákká, sőt társadalomellenes törekvéssé fajulnak el, mert az anyák, akiknek kezébe van többnyire leteleve a gyermekek nevelése, nem ismerik a lelki fejlődés törvényeit és helytelenül értelmezik a gyermeki lélek némely megnyilvánulását.

A lelki fejlődés törvényszerűségét különösen a nevelés szempontjából, az Adler Alfréd által megállapított lélektani irány: az individuálpszichológia fejtette meg. Ez a tudományok felledi az emberi gyengeségek, gátlások és biztosítások okait és betekintést enged az emberi lélek gépezetébe, melynek vázlatát itt ismertetjük.

Minden egyes gyermekben természetes fogvatékoság érzés él. Ennek az érzésnek eredete általában a kis gyermek fejletlensége és tehetetlensége, hozzájárul sok esetben a kedvezőtlen társadalmi és lelki környezet, pl. szegénység, tulszigoru vagy kényeztető ne-

velés. Testi hibák, vagy feltűnő csunyasság oda vezetnek, hogy a gyermek öaértékelését még jobban leszállíták. Ha egyes szervek fogvatékosága is fennáll, akkor már a születés pillanatában megkezdődik a hibás szervek küzdelme a külvilággal.

Azonban a fogvatékoságérzésnek, az önmaga aláértékelésének kísérő tünete a lelki kiegyenlítésre, pótlásra, kompenzációra való törekvés. Ez a kompenzációs tendencia sok esetben annyira fokozza az alkalmazkodóképességet, hogy a gyermek egyik akadályt a másik után küzdi le s ezután új és mind magasabb teljesítményekhez jut el.

Sokkal gyakoribb persze, hogy a fogvatékoságérzés bajokat, károkat okoz a gyermek lélektében. Okozhat testi és lelki gyengeséget, ideges ingerlékenységet, ügyetlenséget, korárettiséget és így tovább. Az u. n. gyermekhibák nagy tömegének a fogvatékoságérzés a forrása. Az ilyen gyermekeknek gondolkodása, akarása mindig a fogvatékoságérzésén épül fel. Ez az érzés viszonylagos (relatív), amennyiben attól függ, hogy a gyermek milyen lelki viszonyban van a környezetével és a saját célkitűzéseivel szemben. Minden ilyen esetben a gyermek összeméri sajátmagát apjával, anyjával, testvéreivel, később már minden emberrel, akivel csak összatalálkozik.

A gyermek, aki a felsorolt okokból kifolyólag tehetetlennek, kisebb értékűnek érzi magát, a bizonytalanságnak ebből a kínos állapotából ki akar emelkedni, szüleinek a rangját szeretné elérni. Sőt őket túl is szárnyalni. Ezzel a törekvéssel a gyermek megszire eltávolodik a valódi élettől: neki már most egyetlen célja, hogy a saját személyét felmagasztalja. Ezen az uton vezetővonalak, éleltelvek, eszmények képzéséhez jut. Ilyen éleltelvi az egészséges lelki gyermeknek is van, de ő mégis megőrzi annyira az elfogulatlanságát, hogy ha cselekedni kell, akkor számol a való élettel is. A jól vezetett gyermek tehát összhangba tudja hozni cselekedeteit a külvilág követelményeivel és

FERENCZY IDA

Életkép.

Írta: KARAFIATH M. dr.

I. Kecskeméten.

Nemes, nemzetes és vitélő Ferenczy Gergely uram a mult század derekán kimagasló alakja volt Kecskemét városának. A „híros” város kevély civisizetellel emelgették süvegüket az alacsony termetű, kissé köpcös ur előtt, ha találkoztak vele. Tudatukban nemcsak a viceszéki Ferenczyek ősrégi nemessége, hanem az is — vagy talán nagyobbára az — növelte Gergely ur tekintélyét, hogy neki voltak a legszebb ökrök, neki a legértékesebb bundája birkái, az ő szántóföldjei öntötték legdusabban a magot, az ő tanyaia voltak a legrendezettebb, a legszebb s az ő lányai legkivánatosabbak nemcsak a város határán belül, hanem azon túl is, messze vidéken.

A viceszéki Ferenczyk különben mindig vagyonos urak voltak, mert józanul éltek, bölcsen gazdálkodtak és megfontoltan nőültek.

Gergely ur is követte ezt a családi hagyományt. Ő is olyan asszonyt hozott a házhöz, aki a vagyonát tekintélyes hozománnyal jelentékenyen gyarapította.

Megjegyzendő, hogy a Ferenczyek az asszony szerzésben mindig szerencsések voltak, mint-ha ebben a gondviselés irányította volna őket. Itt volt például Gergely ur nagybátyja Ferenczy János vagy, amint hívták: „a csonka kapitány” házasságkötése.

Ferenczy János katonatiszt volt s a napoleoni harcok egyikében valahol otthagya az egyik karját. Innen a „csonka kapitány” neve. Délceg, csinos

férfi lett volna, derék, szeretete méltó, de hát . . . csonka! Egyszer, bálon történt, kérdezte valaki, mért nem nőül? Sokan voltak körülötte, asszonyok, lányok is s a kapitány szomorkás mosollyal sodorra bajsuzát, erre a kérdésre ezt mondta:

— „Ugyan kérem, ki jönne feleségül ilyen nyomorék, félkaru emberhez?”

Erre feléje lejt egy szép fiatal lány, Braitwitz Dorothea báróné és nyíltan kivallja, hogy ő szívesen elmenne a kapitányhoz! . . . Erre János ur összeveri a bokáját, meghajlítja magát a lány előtt és forma szerint megkéri a kezét. Meg is kapta. Így a családi szájhagyomány.

Ebből a házasságból származott azután Ferenczy Mária, a család közkedvelt és tisztelt, gazdag Mari néjén, kinek, amint majd meglátjuk, később Ida életében a sors szerepe jutott.

Gergely ur is szerencsésen nőült, de nemcsak azért, mert házásságával vagyonát gyarapította, hanem mert az életemben boldog volt.

Ennek a házasságnak is volt története. A harmincas évek legelején a legszebb lány és legjobb parti volt Kecskeméten kislány Szeles Krisztina. A város és környékének házasulandó ifjai szinte körülrajongták, közöttük Ferenczy Gergely és öccse László is.

Krisztina a sok udvarló közül a két Ferenczy testvérét tette ki azzal, hogy őket fogadta legszívesebben. Ezek ezt tapasztalva komolyabban fogták az ostromhoz, anélkül azonban, hogy az ügyet dülőre vihették volna. Végre László megúván a hosszúra nyuló bizonytalanságot, egy napon így szólólt bátyjához:

— Kedves bátyám, te is tudod én is tudom hogy mindkettőn szeretjük Krisztinát és nőül akarjuk venni. De ha így folytatjuk mint eddig, egyikünk sem ér célt. Azért szánd el magad te,

mint öregebb és beszélj Krisztinával, kérd meg a kezét. Ha tagadó választ kapsz, akkor én próbálom szerencséd, de ha igent mond, akkor vedd el te. Én azért nem leszek irigyd s ha Krisztinával boldogok leszetek, akkor az lesz az én boldogságom is!

És így történt. Krisztina a nála tizennégy évvel idősebb Gergely felesége lett, ami a lány józan gondolkodására való, mert oly tulajdonságokat fedezett fel Gergelyben, melyek annak erkölcsi értékét növelték előtte.

Gergely komoly, prózai természetű férfi volt, ki az életet a gyakorlati oldaláról nézte, de mindig hallgatott a szive dobbanására is, és ez volt a házassága boldogságának az alapja.

László azonban nem nőült soha. Hü maradt szerelméhez és hü testvére bátyjának, nagy tisztelője Krisztinának és minden szeretetét ennek gyermekeire árasztotta, akik közül legkiválóképp szerette Idát.

Gergelyeknek hat gyermekük született, öt leány s egy fiu, Ádám, aki azonban sánta volt, mindig betegeskedett, csak mankóval birt járni és harmjnhároméves korában meghalt.

A lányok között Idát a harmadik s a legkiválóbb. Nem ugyan külsejére nézve, mert alacsony, gyermekdeden gracilis, szintelen arcború, fekete hajú lánka volt, hanem lelki tulajdonságai miatt, melyek a korral mind szebben fejlődtek ki benne és erkölcsi értékét igen nagyon emelték.

Ida gyermekora a mult század 40-es és 50-es éveire esett. Iskolai tanitattása a kor igényeinek megfelelően szűk körre szorított. Csak olyan volt az, amint Kecskemét akkor nyújthatott. Az alföldi, magyar birtokos nemes családok abban a korban nem igen részesítették leányaikat magasabb foku oktatásban. Nem a „nagy világ” számára, hanem a családnak, az otthon kis világnak nevelett azokat akkor.

le tudja győzni a cselekvését esetleg akadályozó fogytékosságérzését.

Az ideges gyermek midig elkeseredetten harcol az érvényesülésért, mert saját magát lebecsüli s a küzdelmet utóháznak gondolja. Az ilyen gyermek arra is törekszik, hogy fogytékosságérzését eltitkolja s ezért hangsúlyozza éppen annak ellentétét: az érvényesülésre, fölényre, hatalomra vágyást. Ez a vágy a legtöbb embernek életcélja. Ezek az emberek képtelenek gondolkodni, érezni, cselekedni anélkül, hogy ez a cél a szemük előtt ne lebegne.

Ha már most feismertük, hogy egy bizonyos embernek mi az életcélja, akkor elvárjuk, hogy ennek az embernek minden cselekedete beleilljék az élettervébe. Az ember lelkében önkéntelenül (azaz nem tudatosan) fejleszt ki bizonyos, életcéljának megfelelő eljárásokat (technikákat), mellyel testi és lelki jelenségeket rendez meg s ezek azután mint az ő jellemtulajdonságai szerepelnek.

Ha valaki túlságosan hangsúlyozza fölényre törő céljait, akkor harciasná, ember-társaival szemben ellenségesé válik, elvezüli érzésének elfogulatlanságát és elidegenedik a valóság élettől. Az ilyen ember külön életet épít fel magának az emberi közösség életén kívül. Valamivel később már olyan vonások is fellépnek, melyek a mások elnyomására, kisebbitésére, lebecsülésére céloznak. Túrelmetlenség, nyakasság, irigység, káröröm, hencseregés, bizalmatlanság, ösvényesség stb. mutatkozhatik az ilyen embernél.

Ha az ilyen ideges ember élettervét vizsgáljuk, megtalálhatjuk azt az időpontot, amikor az érvényesülésre, a fölényre való törekvése ellentétbe került a való élettel. Feladatunk, hogy az ilyen embert visszavezessük a valóságba, ismét beillesztjük az emberi közösségbe azáltal, hogy az elmitett lélektani összefüggéseket felfedjük és feloldjuk. A valóság iránti érzék pedig nem más, mint a közösségérzés.

Az individuálszichológia nevelői alap-gondolata az, hogy le kell bontanunk a ha-

talmi vágyat. Meg kell erősítenünk a közösségérzést, ápolnunk kell a jóindulatot, a felebaráti szeretetet. Így a tudomány csak éppen egyik legfontosabb és legnehezebb feladatunk: a gyermekek rossz szokásainak meggyógyítása terén új reménységet nyújt. A nehezen nevelhető gyermekek nevelésének ügye ezzel nagyszerű fejlődés útjára lépett.

Csak a bátrak, a törekvők viszik előbbre az emberiség ügyét. Gyakran olyan emberek is kitűnnek, akik egy ideig tehetségtelenségek látszóttak. Azok, akikre rástűtötték a tehetségtelenség bályegét, mellőzésben részesülnek s ezért kétségbeesnek; ezeket az individuálszichológia védelmébe fogadja és felszólal az ellen az igazságatlan elbánás ellen, hogy egyeseiket másodrendű emberek kiállításnak ki. Irányunk minden embernek kiállításnak ki. Irányunk minden embernek feisméri az értékeit és a nevelő tekintélyére alapított nevelésben látja az elcsüggesztés forrását.

Ezekkel és más nevelésügyi problémákkal foglalkozik a Szülői gondok című füzet-sorozat, amely nagymértékben alkalmas arra, hogy a családi nevelés ügyét a tudomány által megállapított leghelyesebb irányba terelje. A füzetek kététhetenként jelennek meg s Nyitrai és társa könyvesboltjában kaphatók Léván. Egy füzet ára négy korona.

Az ember mint munkagép.

Irtó és a Járás Magyar Közművelődési Bizottság előadói estjén felolvasta dr. Miklós Jenő kátnai orvos.

VI.

Ne kényeztessük le nem tömjük drágajátékokkal, mert ezzel visszafelcsúsztatjuk fantáziáját, ne teljesítsük minden szeszélyét, kívánságát, mert kiűjük belőle a vágyat, az ambíciót. Ne óvjuk túlságosan a banális bakteriológiai fertőzéssel, az u. n. hűléses betegségekkel szemben, mert minél jobban óvjuk, annál gyakrabban fog meghűlni. Ne neveljünk belé osztályöntudatot, ne tekintse érdemnek azt, hogy az apja ügyvéd, orvos, vagy bankigazgató. Tanulja meg idejekorán

a produktív munka tisztelét, és neveljük belé a vágyat a legjobb teljesítményekre. Ne halmozzuk el szeretettel megnyilvánulásával, mert — ha van, ő azt ugyanis megérzi. Legyünk igazságosak vele szemben, tanulja meg a saját bűn és bűnhődés fogalmát, így edződik legjobban az élet büntetésére, amelyek bizony erősebbek a szülői szigorinál. Ne avatkozunk túlságosan és ne zavarjuk játékeit, a gyermek u. n. veszedelmes játékeit: létrára, fára mászás, pocsolyákon, gödrökön való átugrás stb. egészséges ösztönökből erednek Minia'úr formái ezek a felnőtt ember életküzdelmeinek. Minél több játékkadályt küzd le az ember gyermekkorában, annál inkább küzdőképes lesz felnőtt korában. Ne féltsük és ne ijedezzünk, ha leesik vagy megüti magát: minél többet bukfeneczik gyermekkorában, annál kevesebbet fog bukni, ha megnő. Az élet sajnos, éppen elég testi és lelki ütleget tartogat számukra, edződjének meg jól, ezek kivédésére. Ne essünk kétségbe, ha a gyermekünk makacs, akaratos: ezek az ő legértékesebb tulajdonságai az élet számára. Az u. n. minta gyerekből a legértékesebb esetben lesz minta ember. Harcosokat neveljünk tehát fiainkból, hogy a létrát való, mind nehezebbé váló küzdelmekben helyt tudjanak állni.

És a leányainkból? még ha maradiság vádjával illetnek is, mégis kitartok amellett, hogy a természet törvényei azt urálnak nem lehet. Bármilyen szociális és gazdasági átalakuláson menjen is keresztül az emberi társadalom, a természet által a két nemre kiosztott szerepek lényegileg mindig ugyanazok maradnak: az erősebb férfi küzd családjá léteért, a gyengébb nő neveli az utódokat és gondoskodik a házi tűzhely melegéről. Ez a szerepek épp olyan fontos mint a férfié és elhanyagolása ugyan olyan szociális károkat is von maga után.

Leányaink nevelése tehát olyan legyen, hogy elsősorban jó anyák tudjanak lenni. És mivel a kultúra a primitív és egészséges

Idét nem adták a fővárosba nevelő intézetbe, de még otthoni nevelőnőre sem bízták a továbbképzését. Edesanyjától megtanulta ő mind azt, amire minden derék, magyar úri nőnek akkor szüksége volt. Ami tudásra azon felül tett szert, ahhoz a saját erejéből, a saját akaratával, önképzéssel jutott.

Idában sok humor lakozott, vidám és jókedvű volt, de vidámsága soha sem zajos. Könnyen volt huncutságra kapható, de az is mindig ártatlan, soha senkit nem bántó. És alapjában mégis komoly lány volt, a hangos, léha mulatságot nem szerette, kevély. Társaságba nem igen ment, mert az üres fecsegést, a pletykát hamar meguntta, pedig a vidéki társadalomban többnyire ez járta. Épp ezért, ha tehette, olvasással töltötte szabad idejét és pedig mindig olyan könyvvel, mely szórakoztatás mellett egyúttal ismeret körét is bővítette.

Főleg nyelvismeretét igyekezett gyarapítani és történelmi tudását, emellett a szépirodalom termékeit is tudta élvezni. Tompa hazafias allegóriáit ő is másolta le magának és élvezte azok leplezett honfibanatát és reményét. Történettel és földrajzzal behatóan foglalkozott később is, mikor már Erzsébet császárné, majdán királyné társalkodónője volt. Legalább hagyatékában sok térkép, földrajzi és történelmi tankönyv is találtatót, mely emellett tanuskodik.

Igy nemes becsvágytól ösztökélve az ókor klasszikus népeinek irodalmával, mythológiájával, szokásaival és sok egyéb tudnivalóval gyarapította ismeretkörét, amire művelt emberekkel való érintkezésben lépten-nyomon szüksége lehetett.

Az önkényuralom gázos éveiben a nyilvános társasélt megszűnt Magyarországon. A birto- kos családok visszahúzódtak a falusi birtokukra s a magyar csak az otthoni asztal körül érezhette magát némi biztonságban a besugótól. Ott aztán jó barátok feltárhatták egymás előtt honfibanatál

telt lelküket, elpanaszolhatták egymásnak bajukat, gondjukat, szöhhették együtt a jövőbe vetett reményüket.

Olyan komoly és okos lány mint Ida, hacsak szerit tette, nagy érdeklődéssel hallgatta a másik szobából az édesatyjánál egybegyűlt urak eszmecserejét. A hallottakat egybevetve azzal, amit hazája történetéből tudott, nagyban járult hozzá fájretének megszilárdulásához, a hazaszeretetének lelkében való erős meggyökerezéséhez. Az apai házban lelkes honleány vált belőle.

Igy fejlődtek ki lassan Idában azok a lelki tulajdonságok, elvek, meggyőződések, melyekkel később meghódította magas úrnője szívét, nemcsak magának, hanem szegény hazájának is és melyek az ő működését annak oldalán, mondhatni gondviselésessé tették hazájára nézve.

A boldogság azonban a Ferenczy házban egy nap összeomlott. Krisztina asszony 1856-ban, aránylag fiatalon, negyvenhét éves korában meghalt, két kis gyermeket, Ida hűgát árvaságban hagyta.

Ida ekkor — amint maga mondta — 17 éves volt, de azt hiszem alapos okunk lehet föltönni, hogy 15 éves. Hiszen mikor 1864-ben Bécsbe került, huszonhárom évesnek mondták. Két néne akkor már férjnél volt s így Ida ifjú vállaira nehezedett akkor már 64 éves édesatyjának, beteges bátyjának, két kis hűgának s a nagy Ferenczy ház és tartozékainak gondozása, vezetése. A legkisebb hűga, Viktoria-csak öt éves volt mikor megárvult, ennek a felnevelése teljesen Idának jutott, aki ezt a nehéz de szent kötelességet valóságos anyai szeretettel teljesítette és kis hűgát mődelettel megszerette. Mikor később Viki hűga, Dubravitzky Elekéné, 1900-ban meghalt, Ida ennek a kút hat és kilenc éves árvájának nagyanyai szeretettel viselte gondját és ingatlan vagyonát is rájuk hagyta.

A sok reáháramlott gond és fárasztó munka

közepette Ida 18 éves korában súlyos tüdőgyulladásba esett. Szerencsésen meggyógyult ugyan, de azóta az egészsége mindig igen kényes, gracilis szervezete meghűlésekre igen hajlamos volt. De mindennek ellenére nem tágitott kötelességei teljesítésében. Vasakartára, nagy erélyre, páratlan rendszerezete, ritka értelmisége és szorgalma mindenki elismerő tisztelét vívta ki neki. Emellett biztos föllépése és nem utolsósorban kedves, megnyerő módora a ház, a kiterjedt rokonság s az egész városi társadalom középpontjává avatta őt.

Édesatyja pedig, aki méltányolni, értékelni tudta azt a kincset, melyet Ida lányában bírt, nagyon szerette őt és ezt mindenkor megtartta is neki, gyengéd és sok figyelemben részesítette. Sokszor emlegette Ida évtizedek múlva, hogy édesatyja a nagy betegsége után szép prêmes bundával és bélelt topánkával lepte meg, hogy újra meg ne fázzeik.

Ebben az időben néha-néha, ha az otthoni dolgok megengedték, Budapestre ruccant fel Ida az ő kedves Marinéjéhez látogatón.

Ferenczy Mária alapítványi hölgy volt s Pesten nagy házat vív, aristokrata körökben élt. Régebben garde des dames-ként egy Veigh kisasszony mellé került, kinek anyja Almássy grófnő volt. Idővel védenccé elválhatatlan barátinővé vált, majd pedig annak tekintélyes vagyonának örökösévé. Mária néni unokatestvére Gergely lányait nagyon szerette, kivált Idát, amit ez szeretettel teljes ragaszkodásával hálált meg mindenkor. Ida itt sok előkelő egyénelle, így Andrássy Gyula gróffal is ismerkedett meg, akinek figyelmét a szerény, megnyerő modoru, okos fiatal lány nem kerülte el.

Természetes, hogy Ida jó híre sok házasulandó fiatallembert vonzott a Ferenczy házhöz, de Ida nem mutatott hajlandóságot a férjhezmenetelhez. Sőt alkalomadtán ki is jelentette, hogy nem fog soha házasodni. Két idősebb asszonyinénje

anyai ösztönöket is — sajnos — nagyon leorvasztotta, én bölcs do'ognak tartanám, ha az iskolai kiképzés keretében felnőtt leányok számára kötelezővé tennék legalább egy éven keresztül a csecsemő gondozás és gyermeknevelés megtanulását. Minden esetre gyorsabb és hasznosabb volna, mint hogy megtanulnak franciául dadogni, vagy hamisan zongorázni.

Megpróbáltam — amennyire szerény erőmből tellett — megmutatni azokat a feltételeket, amelyek mellett az emberi munkagép jól vagy rosszul dolgozik. Olyan százdobban élünk, amelyben a produktív emberi munka értéke meglehetősen devalválódott, anyagban, áruban, munkaerőben fokozott kínálat és csökkent kereslet mutatkozik. A lértér való harc kiélesedett, viszont az emberi szabadságjogok általánosításával az igények is lényegesen megnöttek, a mai generáció jobban is akar élni elődjénél. A harc továbbra is a természetes kiválasztódás jegyében fog lezajlani, az erős megmarad, a gyengébb elpusztul. A közepes vagy pláne gyenge emberi teljesítmények ma már nem elegendők az egyéni boldogulásra. A csúcsteljesítmények korát éljük, ezeket pedig csak a legjobb konstrukciója és legjobban kezelt emberi munkagép tudja nyújtani.

Ezek a problémák adják meg szerény előadásom jelentőségét. Ha nem is sikerült vele megoldanom a könnyű boldogulás, az emberi boldogság titkát, de talán megindítottam önmagamban egy olyan gondolat folyamatot, amely közelebb viszi önöket a megfejtéséhez. (Vége.)

Husvétli szokások.

Nem érdektelen megfigyelni, hogy egyes vidékeken és országokban, a mi szokásainktól eltérően, hogy ünneplik a husvétot. Mig Ausztria java részén a husvéti ünnepi szokások teljesen azonosok a mi szokásainkkal, addig a délebbi tájakon élő lakosság a sz-

lakosknak egészen különös formájába önti a feltámadás örömeinek megünneplését.

Szombat este tömegesen mennek ki az emberek a közeli hegylábakhoz, hol rőzseágból tüzet raknak és a tűz köré csoportosulnak. Az éjjeli csendben és a magabizalommal közönszöző tűz fénye mellett ábítatoskodnak, így várják be az első kakaskurkolást, illetőleg a hajnal pirkadását, a — feltámadást. — Ekkor a tüzeket újra megélesztik, melyek magas lánggal csapnak az égfelé. A lángnyelvek lobogása mellett hangos kürtszóval hirdetik szerteszét a feltámadást, az öröm ünnepest. A lakosság a kürtző hallatára örömteljes Hozsannába kezd és kedves felírásokkal és üzenetekkel tele irt léggömböket ereszt a levegőbe.

A fiatalság ebben is kiveszi a maga örmét, hasonlóképp mint nálunk a hétfői örmözésnél. A lányok a léggömbökre neveiket írják, sőt még néha fényképeiket is ráragasztják. Egy ilyen léggömböt a megtaláló fiatalembernek jogában áll visszavinni az illető lányhoz, aki azt szabad utjára engedte. A megtalálót a lányosháznál a legszívélyesebben fogadják, eléje rakják az ünnepi legjobb falatokat és italokat. Ez a látogatás és megvendégelés lánykérés számba megy. Ha a leányok még szíveválasztottja nincsen, sokszor nyomban meg is tartják az eljegyzést. De nagyobb a baj, ha a leányzó már más legénynek ajándékozta az előlegezett — igent, s ha a ballon megtalálója szép természetű és szeme meleg simogató tekintetével elhomályosítja a lány előtt a kiválasztott jövőendő élettársát.

Sok esetben a lány beleegyezésével soradöntésre bizza a két ellenfél, hogy melyiké legyen a leány. Ami úgy történik, hogy hiálának a hazé, hol már legények várakoznak rájuk. Minden faluak meg van az efajta soradöntésben a maga mestere, a legügyesebb ifjú, ki egyébb érdeméknél fogva is erre a tisztségre érdemesnek hivatott. Az ő ügyessége árán dől el két legény, meg egy leány életreszóló sorsa. A nevezetes tisztséget be-

töltő legény kampósáttal a kezében, egy kévével, mókás tartalmu verset mond el, melynek végével a botot szonglőri ügyességgel a magasba lendíti. Feszült figyelemmel vár minden jelenlévő. A két legénynek és az eset hőnőjének torlukban dobog a szívük, hogy hogyan ér földet a bot. Mert azé a legényé lesz a lány, aki felé a bot kampós vége esett. Hogy a bot igazságosan pottyanjon a földre, az ugyan sok gondot nem okoz, mert ezt előre biztosítja a felvető ügyessége és igazságérzete. Ő már tudja azt, hogy melyik legénynek dobban egy ütetre a szíve, a szóbanforgó lány szívével. A botvetésnél csak az a rettegés váltja ki a nagy feszültséget és izalmat, hogy a botvető rátermett ügyessége cserben ne hagyja.

A soradöntés eme formája azért nem túl gyakori, mert aki csak kicsit is legény a talpán, minden igyekezetét összeszedi, hogy saját kiválasztottjának léggömbjével kopogtathasson be husvét reggelén azon az ajtón, melynek küszöbét bizonyára nem először lépi át. K. R. A.

Léva a régi kortesvilágban.

Kun Andor a lezajlott magyar képviselőválasztásokkal kapcsolatban a budapesti Magyar Hirlapban visszaemlékezést irt a régi magyar képviselőválasztásokról. Ebben megemlékezik gróf Hunyady Lászlóról is, aki hajdanában a lévai választókerületet képviselte hatvanhetes programmal.

Kun Andor cikkekben bizony jól kifigürázta a lévai választókat! Ugyanis a cikk szerint gróf Hunyady László nagyon tréfáskedvű ember lehetett, mert állítólag azt kérdezte volna a lévaiaktól a követválasztás idején, hogy mit akarnak inkább: enni és inni vagy beszédet hallani; mert hogyha beszélni fog, akkor nem lesz evészet és ivászat.

A lévaiak — Kun Andor lelke rajta —, azt mondták a cikk szerint, hogy ők bizony inkább enni és inni akarnak, mint beszédet hallgatni.

„Wenn ich den Name Ungar hör,
Wird mir das deutsche Wams zu enge!“
(Ha e szót „magyar“ hallom, szűkké lesz rajtam a német dolmány.)

s mely a széplelkű, regényes hajlamu fiatal herceglány szívét is részvétre indította a szerencsétlen nemzet irtant.

Erzsébet magyarszeretete fokozódott, amikor mint császárné 1857-ben először jelent meg az elnyomott országban. Ide már elterjedt annak a feszült viszonynak a híre, mely a magyarokat gyűlölő Zsófia főhercegnő és fiatal menyje Erzsébet között fenngort. Ez a körülmény a magyar társadalom minden rétegét máris Erzsébet javára hangolta. Most pedig ehhez hozzájárult a tündérszép császárné elbűvölő bája is, mely arcának minden mosolyával varázserőként hatott az utain őt üdvözlő közönségre. Ez e a közönség, mely az előtte megjelenő uralkodóval szemben tartózkodón viselkedett, ennek nejt mindenit rajongó lelkesedéssel éljenezte meg, ózintie hódolatát mutatta neki.

Erzsébet soha sem felejtette el a magyarok rokonszenvének ezt a vele szemben való, neki felte jóleső nyilvánítását és most már szeretett volna a magyar nép lelkébe is vetni egy-egy fűrkész pillantást. Ehhez azonban az a csekély magyar nyelvtudás, melyre eddig szert tett, nem volt elég. Kijelentette tehát azt az óhaját, hogy keresse-kon melléje egy tősgyökeres fiatal magyar társalkodónőt és egy magyar nyelvtanítót a magyar nyelvben való kiképzésére céljából.

„Az ily dolgok — mondja Falk az Apróságok a királynőről című kis megemlékezésében — minden udvarnál nagy mozgalmat szoktak előidézni, nemcsak azok között, akik a felséges úr vagy asszony közelebe jutni kívánnak, hanem azok között is, kik már ott vannak és akik ily alkalommal ag-

gódva tekintenek az ismeretlen jövevény felé, mint aki által saját befolyásuk is talán csorbát szenvedhetne. Képzeltető tehát, mennyi vajadás előzte meg ama névjegyzék születését, mely a felség elé terjesztetett, hogy az abban megemlítették közül a társalgónó választassék.“

E névjegyzék keletkezésére vonatkozó közlebbi adatok eddig még ismeretlenek voltak. Ferenczy Ida családjában eddig hagyományként őrizték, nekem pedig csak nem régen jutottak tudomásomra Ferenczy Ida kedvelt unokahuga, özv. balatoni Farkas Lászlóné jóvoltából.

— A névjegyzék, melynek összeállítását Ferenczy Mária néni barátinjére, egy Almássy grófnőre bízta, éppen elkészült. Hat, nagynevű magyar úri családbeli lény neve volt rajta. A dolog Ferenczy Mária tudomására jutott s ő azonnal Idára gondolt, akit a kérdéses állás betöltésére alkalmasnak és méltónak tudván, megkérte Andrássy Gyula gróft járjon közbe, hogy Ida neve — akit a gróf különben már ismeri — szintén a listára kerüljön. Andrássy azonnal elment Almássy grófnőhöz és saját kezével hetidnek irta a többi alá Ferenczy Ida nevét.

A névjegyzék azután rövidesen Erzsébet kezébe került.

„Nem tudom — mondja Falk — vajjon azért-e, mert az eltérő írás feltűnt, vagy más okból, elég az hozzá, hogy elősege ennek a hetedik helyen megnevezett hölgynek az arcképét kívánta és midőn az megérkezett, a rajta látható érdekes arcvonások, a nyílt okos szemek, szóval az egész szellemes kifejezés annyira megtetszett a felséges asszonynak, hogy az ezen arckép eredetijét rendelte fel magához és vette maga mellé társalgónói minőségben.“

(Folyt. köv.)

hiába ostromolta, különösen mikor Idánál fiatalabb Mária húgukat balatoni Farkas János vitte feleségül Jászkegyházára. Edesatyja is igyekezett őt rábeszélni, hogy ne koszarozzon ki minden kértől. Hiába, Ida hajthatatlan maradt! Végre egy unokatestvérének mégis sikerült Idát elhátározásában megingatni, de nem tartósabb eredménnyel, mert az eljegyzésük három hét múlva feibomlott.

Ida később emlegette, hogy egyszer mégis valami szerelmi ábrándféle megbolygatta szíve nyugalmát. Csitri lányka volt, tán tizennégy éves, amikor egyszer meglátta ** Kálmán pestmegyei fiatal földbirtokost, aki neki nagyon megtetszett. Beszélni sohasem beszélt vele, de annál inkább rajongott érte titokban. Rajongása annyira erőt vett a fiatal lánykán, hogy mikor egy ízben az öreg szakácsné hazajött a piacról és elmondta, hogy látta Kálmán úrri négyesfogtatót, örömeiben az öregnek nyakába ugrott és össze-vissza csókolta. No de ez hamar el is múlt, hiszen csak mulékony gyermekkori ábránd volt.

És minden híre kapott kikoszarzásnak ellenére mégis akadt egy kecskeméti fiatal földbirtokos, ** Gyurka, aki következetességgel fogott az ostromhoz. Partie-nak elfogadható lett volna s talán célt is ér, ha be nem következik váratlanul az a válságos esemény, mely Ida életében sorsdöntő lett.

Erzsébet császárné még férjhezmenetele előtt nagyon rokonszenvet minden magyar vonatkozású dologgal. Ezt a rokonszenvet Maláth János gróf, a költői lelkű történetíró a fiatal hercegnőnek adott történelmi örökben otthotta belé. Ez annál könnyebben sikerült neki, mert csak nem rég zajlott le a magyarok szabadságharca, mely egész Europa bámulatát hivta ki és mely Erzsébet kedvenc költője, Heine ajkaira adta e repülő szavá vált mondatát:

Tagadhatatlanul nagyon gyakorlati gondolkodásuk lehettek ezek a „választók”, akik talán magukban arra is gondoltak, hogy minek itt a beszéd, beszélhetnek a jelöltek, amit akarnak, a követ mégis hatványos lesz, hiába negyvennyolcasodik Léva, a választás sorsát ugyanis a vidék dönti el.

Hogyha Léva dönthette volna el, akkor mindig negyvennyolcas képviselője lett volna a lévai választókerületnek és gróf Hunyady László sem került volna be a magyar parlamentbe akkor, hiszen itt még az asszonyok is olyan intranzingens „balpártiak” voltak, amint akkor a negyvennyolcas pártot népiesen hívták, hogy bizony nem sajnálták a záptojást sem a „jobbparti”, követjelöltektől és alaposan megdöbölték őket. Jutott ebből Léva legtiszteltebb férfának is, aki hatványos programmal lépett fel. A negyvennyolcasokra azonban virágot hintettek a lévai nők.

Dalás szép férfi volt dr. Lovász Márton lévai képviselőjelölt korában, még az emeleti ablakokból is szórták fejére a virágcsokrokat, midőn a vidéki választási körútról bevonult a városba. De a záptojásokat sohasem az emeletről dobálták, ez még némi szerencse volt a képviselőjelöltekre nézve.

Történelmi emlék lett már ezekből a zászlós, lobogós választásokból s Kun Andor cikke azt a látszatot kelti, mintha talán Léva „pecsovics” fészék lett volna. Korántsem!

Lévára a kuruc jelzőt nem csupán a városnak a Rákóczi-korszakban játszott nevezetes szerepe nyomta rá, hanem az a közjogi küzdelem is a politikai arénán, amit a magyar nemzet tagjai egyrészt a hatványos, másrészt a negyvennyolcas eszmék érdekében folytattak és amely küzdelemben Léva lakosságának többsége a negyvennyolcas oldalon állott teljes meggyőződéssel, eszem-izmom nélkül is.

Lehetséges, hogy gróf Hunyady László a pesti pártkörben a választási élmények előadása idején talán tréfából bemártotta egyik-másik választó faluját, de a lévaiak általában nem szolgálták rá a gunyra.

De hát nem akarunk mi itt talán érzékenykedni, bizonyára Kun Andor sem gondolta olyan komolyan a dolgot, inkább csak egy vidám karcolatot akart írni a régi választásokról és mi sem akarunk mást.

Egyébként van hírünk arról, hogy a gróf ur valóban gavallér ember volt a lévai választásnál, erre vall a még mindig fűtünkben zsongó kortesnóta is abból az időből:

Magasan leng már a zászló
Éljen gróf Hunyady László
Szeremédy a vezére
Van is neki érte bére . . .

Híres lévai kortes volt Szeremédy Lajos, akivel minden jelöltnék számolni kellett. Órála külön cikket kellene írni. Az ő választási működése igazolja azt a mondást, hogy minden kor megszüli az ő embereit. Mintha csak az Isten is választási kortesek teremtette volna Szeremédy Lajost. Tudta is kamatoztatni ezt a kiváló képességét. Így lett minden választás kortese.

Mosolyogni tudunk Kun Andor cikkén mindannyian, akik szemtanúi voltunk a régi választásoknak.

Hát bizony az ugy volt abban az időben, hogy nem mindig a követjelölt beszéde volt a döntő a választásnál, mert gyakran bizony sokkal meggyőzőbbek voltak a kortesek beszédei, melyek súlyát és értelmét a bor, szivar és pörkölt íze, zamata és mennyisége határozta meg. Az új választási rendben sokat veszítettek a kortesek, a régi

választások ezen romantikus figurái, akik vég'eg elfognak tűnni a magyar politikai élet porondjáról. Sok regényes alak volt köztük, akik nagymértékben tudták uralni a korcsmai asztalok hangulatát — mindaddig, míg a láthatáron fel nem tűnt az elenpárt kortese, jól felszerelve a kellő számu utalványokkal.

A Polónyi-féle választás idején történt az egyik lévai vidéki községben, hogy Polónyi Géza kortese nagy tömeg előtt beszédet tartott a korcsmában, ahol impozáns megjelenésére való tekintettel — földbirtokosnak adta ki magát —, mire a Báthy-párt kortese, éppen az egyik szuggesztív erejű frázis elpukkanása után úgy foghegyről odavetette neki a hallgatók sorából:

— Joso, mikor csinálod meg má a topányom?

Ez a közbeszólás elég volt arra, hogy eldöntse a község politikai pártállását, ugyanis a kortes valóban suszter volt és nagy halota közben kénytelen volt odébb somfordálni.

Tudja Isten, hogy a derék suszter iparosok miért szerettek abban az időben olyan nagyon politizálni, hogy még a kortesnótákba is beleszerkesztették őket a lévai választási „költők”. Például:

Abcug C . . . n
És abcug D . . . i
Fogtok ti még
Csirizt rágni . . .

Az tagadhatatlan, hogy Léván is élt egy pár „ügyes” ember, aki politikai furfangját jól tudta kamatoztatni a választások alatt.

Ezek bizonyára a lédeciekhez hasonlóan gondolkodtak. A lédeciekről azt beszéltek, — mint azt mindenki tudja —, hogy amikor varjufészeket mentek irtani, az erdőben keresztben vették a létrát, ugy, hogy a létra utjába eső fákát kikellert vágniok. Évtizedek óta kacagnak ezen az emberek és azt gondolják, hogy a jó lédecieknek nem sok lehetett a koponyájukban, mert a krónika nem beszél arról, hogy az uradalom megengedte nekik azt, hogy az erdő sűrűjében a létra utjába eső fákát kivághatják és haza vihetik maguknak tüzelőnek! Ugyebár mingyárt másként fest a lédecé eset?

Nyomban másként tűnne elő Hunyady esete is az állítólagos lévaiakkal, hogyha tudnánk azt, hogy vajjon kiknek adta fel azt a bizonyos kérdést, amiről Pesten tudnak, de annál kevésbé Léván!

Ky.

NÉZD ÉDES!

Nézd Édes! Ennyi csak az Élet!
Tavasszal fakadt falevél! . . .
Ami, ha egyszer megisap a dér . . .
Létep . . . s messze sodor a Szél!

Nézd Édes! Nézd! Ennyi az öröm!
Darab kékség az Ég peremén . . .
. . . Mire szemed ismét odanéz . . .
Felhő takarja. Nincs már a kék!

A Bánat . . . Édes!
A Bánat . . . egészen más!
Egy fájón-hosszu virághervadás!
Ősz, mely bizony örök Tétre vál,
. . . Ha meg nem öli egy
Hirtelen támadt
Égető, perzselő Örömsugár!

PÁL IMRE

KÜLÖNFÉLEK

Kedves olvasóinknak, munkatársainknak és lapunk minden barátjának boldog husvétii ünnepeket kívánunk.

— Harmóni dalárda vesz részt a magyar dalosünnepen. Az érsekújvári ju. 29-iki dalosünnep országos jelentőségű esemény lesz, amennyiben a Dalosözvetésbe tömörült énekkarok közül 30 falusi és városi dalárda jelentette be részvétét. A magyar kisebbség életében egyedülálló kulturálmegmozdulás ez, s fényes bizonyossága a Dalosözvetés eredményese szervező munkájának, de egyben dokumentuma a kisebbségi magyar nép dalserzetének is. Az érsekújvári ünnep bizonyos tekintetben számbavetele lesz annak a munkásságnak, melyet a magyarság hivatott kulturális munkáiban a leg-hálásabb munkamezőn: a dalkultúra terén kifejtettek. Az egymástán fölvoúó városi és falusi énekkarok egyes műsorai, valamint az 1200 dalosból álló monumentális összkar teljesítménye felejthetetlen élmény lesz a hallgató közönségnek. A dalosünnepen való közreműködésre — sorrendben — következő dalárdák jelentkeztek: 1. Rozsnyói Dalosegyet, 2. Bartók Béla Dalegyet Pozsony, 3. Rimaszombati Magyar Dalegyet, 4. Aranyosi Ref. Énekkar, 5. Alsószecsei Ref. énekkar, 6. Sz. M. K. E. Énekkar Nyitra, 7. Keresztény Munkás Dalegyet Pozsony, 8. R. Kat. Egyházi énekkar Komárom, 9. Sz. M. K. E. Dalárda Egerszeg, 10. Gazdadalárda Érsekújvár, 11. Zsidó Egyházi Énekkar Komárom, 12. Somorjai Dalegyet, 13. Komáromi Dalegyet, 14. Komáromi Ref. Énekkar, 15. Losonci Magyar Dalegyet, 16. K. Z. D. Kassá, 17. Eperjesi Dalestvérek, 18. Lévai Dalárda, 19. Vasasok Olvasó és Dalkör, 20. Ref. Földmívelés Énekkar Salló, 21. Pasztói Ref. Dalárda, 22. R. Kat. E. v. z. v. z. Énekkar Izso, 23. Egyházi Énekkar Perbete, 24. Selyei Cecilia Körus, 25. Városi Dalárda Érsekújvár, 26. Iparosok dalardája Érsekújvár, 27. Dunaszérdahelyi Dalegyet, 28. Szimófi Gazdadalárda, 29. Naszvadi Dalárda, 30. Alsószecsei Evang. Kultúrkör Énekkara.

— Megnyílt a lévi i magyar színi-
idény. Földes Dező nyugatszlovenszói magyar színtársulata, miut az előzően jeleztek, Losoncra Lévara érkezett és tegnap nyitotta meg a lévai magyar színiidényt. A színtársulat teljesen új tagokkal áll, személy benyomással még nem közzöhetjük az új társulatról, mert még nem láttuk játszóit, ehelyett ideírjuk losonci leptársunk, a Losonci Hírlap legutóbbi szamanak összefoglaló kritikáját, mely így hangzik: Az öszbenyomás a lehető legkedvezőbb, ami ugy az operett, mint a prózai társulat egyöntetű, feladatanak magaslátán álló s a legényesebb izlést is kielégítő becsületes munkájának tulajdonítható. A színtársulat tagjai — tekintettel a losonci közönség fejlett kritikai érzékére — igyekeznek tudasuk legjavát nyújtani és teljesen elfogadható előadásokat produkálni. Dicséret illeti itt elsősorban a rendezőseget, amely szakszerűen, a színpadtechnika lehetőségeinek felhasználásával s finom izléssel állítja be az egyes darabokat. Nincsenek hosszantartó, u almas és fáradszó szünetek, az egyes képek gyorsan, szinte filmszerűen peregnak. Ezt különösen Molnár Ferenc 7 képből álló szíjátékánál láttuk. A darabok kiállításá sem hagy kívánnivalót maga után és a rendezés gondosságát, legaprólékosabb részletekre is kiterjedő körültekintését dicséri. A előadások tehát teljes mértékben reaszólgáltak a közönség fokozottabb mérvű támogatására. — Öszintén örülünk annak, hogyha ezt a kedvező kritikát mi magunk is megerősíthetnénk Léva színházi közönsége előtt, amely ezeketán előlegzett bizalommal fogadhatja az átszervezett színtársulatot. A napilapok színházi rovatának olvasói már tudják, hogy a színtársulat főrendezője Galetta Ferenc, a nálunk is ismert kitűnő pesti színművész, ahinek tudása és izlése bizonyára új nívót jelent a Földes társulat előadásaiban, amiről most

személyes meggyőződést szerezhet minden színházbarát. Szeretnők, hogyha az előadásokat pontosan kezdenék, hogy azok ne nyulnának ki az éjféli óráig, mint a múlt évben. Hogyha az első esték során e tekintetben engedményt tesz az igazgatóság a közönségnek, akkor bizonyára végleg lemondhatnak arról, hogy a kényelméről és pontatlanságáról ismert leviákat hozzálátna szokatlan a féltékeny kedészhez.

— **A lévai keramitút átépítése** ügyében hítfőn tartották meg a helyszíni közigazgatási bejárát az országos hivatal kiküldött bizottsága, valamint az illetékes helyi hatóságok részvételével, amely alkalommal megtörténtek az építésre vonatkozó részletes megállapodások is. Ezerint az utstűt 10x12 cm. nagyságú kistockaköburbokollal látják el, csupán a Schoeller-parktól a Katona utcáig terjedő szakaszon lesz aszfaltburkolat. A mellékterületet és a csatornát a vasúttól a Szepesi utcáig termékőből lesznek építve, makadám alappal, míg a Szepesi utcától a Bati utig a régi keramit kockák fognak ugyanerre a célra felhasználást, ugyancsak makadám alappal és a házagak előreláthatóan aszfalttal lesznek kiöntve. A keramit út mentén mindentűt, ahol eddig még gyalogjárda építve nincs (Kálnai utca), az átépítési munkálatok során járdaszegélyköveket fektetnek le s ezeket betonba alapozzák. Ezek lehetővé válik az érdeklőt háztulajdonosok részére, hogy a járdákat könnyebben kiépíthessék. (A járdaépítés költségét a háztulajdonosok terhelik) Az átépítés alá kerülő uttestbe csatlakozó s betorkoló mellékutak kövezetei különböző hosszúságokban szintén átépítés alá fognak kerülni. Utkorrekción lesz a Szepesi u. csi Podluzsankahidna, ahol az út emelve lesz, továbbá a Schoeller-parkkal szemben levő Eiser-háznál, ahol a sarkon teljesen új köríves levágást készítenek. Továbbá nagyobb kanyarulatot alkotnak a város szívében, a Kálnai-ház Köz-társaság-területe részén, ahol a szélesebb aszfaltból egy részt levágnak és a szemben levő berendezést mai helyéről eltávolítják. Egyébként a pácson levő összes benzinkutak mártól vagy két méterrel hátrább kerülnek. A felszíni vizek elvezetésére a város mérnöki hivatala által kidolgozott tervet az országos bizottság jóváhagyta, úgy, hogy a legközelebbi időben az erre vonatkozó tárgyalások is megindulhatnak az érdekeltekkel, mert a csatorna megépítésének most már közigazgatási akadályai nincs. Az új Percshidon kívűl a többi hidakon a keskenyek bizonyult gyalogjárók szélesebbé lesznek átépítve. A keramitút átépítése a helyszíni közigazgatási bejárással részvett bizottság kijelentése szerint még ebben az évben meg fog történni.

— **Szakfelügyelői látogatás.** A lévai kereskedelmi- és iparos tanácsiskolát a napokban meglátogatta az illetékes szakfelügyelő, ing. Ferényi György Pozsonyból. A megtartott szemle és tájékozódás után a szakfelügyelő teljes megelegetését fejezte ki a tapasztaltak felől. Ezalkalomból a szakfelügyelő által megállapítást nyert az is, hogy a szlovák tannyelvű iparos tanácsiskolába oly sok magyar nyelvű tanuló jár, hogy azok részére a szlovák tannyelvű ipariskolában külön magyaryelvű szakelőadást kellett bevezetni. Tekintettel arra, hogy helyben van magyartannyelvű ipariskola, és az eljárás szabályellenes, minek orvoslására a szakfelügyelő megígérte a hivatalos intézkedések megtételét, minek tényét a látogatásról felvett jegyzőkönyvben is kihangsúlyozta. Egyetlen kifogása volt a szakfelügyelőnek, a tanulók gyakori mulasztása, utasította az igazgatóságot, hogy a mulasztók ellen a törvény teljes szigorával lépjen fel, a mulasztások csökkentése érdekében. Ezt a ténny: különös figyelmébe ajánljuk az iparos és kereskedő társadalomnak.

— **Május 1-én** nem mindennapos örömmel lesz színhelye Léva, amikor a Női Mária Kongregáció 25 éves fennállását ünneplő imponáns keretek között. Raggel 8 óra-
kor ünnepélyes hálaadó szentmise, az új tagok felvétele és fogadalmmegújítás lesz. D. e. 11 órákor díszgyűlés a zárda tornatermében és d. u. 4 órákor előadása az

„Örvények fölött” 4 felvonásos vallásos színműnek. Katolikusok, buzgón készüljünk e szép napra. Vezetőség.

— **Gyászhiresh.** Csenger Ferencné, szül. Kubin Terézia, áldásos és munkás életének 51. évében, rövid szenvedés után Léva-n elhunyt. Halálát férje, Csenger Ferenc iparos és nyolc gyermeke, köztük Julia és Fabiola nővérek, a páli szent Vince irgalmasrend tanító í tagjai gyászolják. — **Obert Jzsef** nyomdász főnök, hosszú és súlyos szenvedés után munkás életének 50. évében Besztercebányán elhunyt. A megboldogult hejdan lapunk nyomdájában sajátította el a nyomdász mesterséget, majd később a besztercebányai Grafia könyvnyomda vállalat vezetője lett s munkásságával mind szakteherökben, mind azonkívül általános tiszteletet vívott ki magának. Halálát szülei, felesége és testvérei gyászolják. **Obert Gyula** garamszentbenedeki jezszy bányát vezisítette el benne.

— **A Lévai Dalárda** működő tagjait ezúton is értesitem, hogy az ünnepek miatt a legközelebbi esti tanórákat következőleg tartjuk meg. „Vegyeskar” 23-án, kedden este, „Férfikar” 26-án pénteken este 8 órákor. Egyben felkerem az összes működő tagokat, — tekintettel az ügy fontosságára s a nagy tananyagra — hogy kivétel nélkül pontosan jelenjenek meg. Az elnök.

— **Paprika-malom épít. Nyitran.** Ennek nagy gazdasági jelentősége van, mert hivatta van kiszorítani a szlovenszky piacról a külföldi paprikát. Természetesen az első szlovenszky paprika-malom felépítése magával fogja hozni a paprikatermelés megfelelő kifejlesztését is, ami a gazdáknak új jövedelmi forrást fog biztosítani.

— **Husvétli „élelmiszer-gyűjtés.”** Ujbaronn özv. Peterke Rozália egész baromfiállományát, 15 tyukot és egy kakast valaki ellopta éjszaka. Kintoszmalny Csehi András kamraját kerestek fel tolvajok, ahonnan négy nagy sonkát, 13 kgr. szalonnát és 15 kolbászt vittek el, de elvitték ezen kívül egy más tulajdonosnak ott elhelyezett két sonkját és hat kgr. szalonnáját is.

— **Igazi műveltséget a tanítóknak** címen tart előadást április 24-én, szombaton este fél 7 órákor a városbaza nagytermében a Slovenská Matica helyi csoportja. Előadó Hrdina Andras egyetemi hallgató. Az előadást vita követi.

— **Hogyan hűdők Mexikóban a keresztényeket?** Ezek óta tart már a mexikói keresztényhűdőzés. A legutóbbi jelentések szerint a mexikói kormány 1926 óta 300 papot és csaknem 5000 hívőt mászaroltatott le. Mexikóban jelenleg 350 pap működik a legnagyobb elnyomásban, hiteve annak, hogy a kormány bármely pillanatban valamilyen ürügy alatt kivégeztetheti. Legutóbb a mexikói keresztények tiltakoztak az hűdözések ellen. Tiltakozásuk ügyfélszki visszhangra talált. Az európai közvélemény már kezd felgyllyeni a mexikói embertelenségekre.

— **A Magyar Nemzeti Párt országos pártvezetősége** április 27-én, szombaton Léva-n ülést tart, amelyen a választásokhoz a jelöléseket fogja megejteni. Este a Kaszinóban a pártvezetőség tiszteletére társas vacsora lesz, amelyen vendégeket is szivesen látunk. Másnap, vasárnap d. e. 11 órákor a városi szálló nagytermében körzeti nagygyűlést tart a párt. Szerb-Iványi József pártvezér ad itt programot. Felszólalnak még dr. Törkölly József, dr. Holota János és Nitsch Andor nemzetgyűlési képviselők, Fáy Kálmán, Szilassy Béla, Varga Gyula és dr. Korláth Endre szenátorok, Jaross Andor, dr. Giller János, dr. Salkovszky Jenő és Siménfalvy Árpád tartománygyűlési képviselők. Dátután a törvényhozók a környékbeli falvakban fognak választói népgyűléseket tartani.

Színházi műsor: Ma, vasárnap d. u.: Csibi, este: Az ördöglovag, Kálmán Imre nagy operetteje. Hétfőn d. u.: Tisztelt Ház, operettejűdőség, este: Az ördöglovag. Kedden: Tisztelt Ház. Szerdán és csütörtökön: Szeressen kedves. Pénteken: Az abbé. Szombaton: Dorozsmai szélmalom, Mihályi Lici első felléptével.

II. Rákóczi Ferenc imádsága.

Uram Isten, igazságnak külfeje és kegyelmességnek kimeríthetetlen forrása! Ki a Te parancsolataidnak ösvényétől eltévelyedett népedet, szolgálataink ajtáival meg sokadot büntetni, hogy megtörvén az ő nyakának kegyelvséget, minekvánná Hozzád folyamodik, amint büntetésben igazságot, úgy a Te irgalmasságodban ismertes meg vele való kegyelmességed. — Megvalljuk Uram atyáinknak hamisságát, ismerjük mindennapi vétkeinket, kikkel Téged Edesatyánkat megbántván, méltán ostorodat tapasztaljuk. Megérdemeltük Uram, hogy a mi nemzetünknek dicsősége idegenekre szálljon és a mi fiaink idegen nemzeteknek igája alá vetessenek. Méltók vagyunk, hogy eltöröltetett magunkkal együtt vesszen el a mi nemzetünk a neve, mert Tetőd Istenünköt, Királyunköt és Urunköt eltávoztunk. Mindazonáltal oh kegyelmes Urunk, tekints meg a nyomorúságunk tengerébe esett siránkozó népedet, hallgass meg a sok szegényeknek, özvegyeknek, árváknak és Néked könyörgőknek kiáltásokat, lássad az ártatlanoknak és Tőled bosszúllást kérőknek kiöntött véreket és el ne felejtsetd irgalmasságodat megmutatni. És mivelhogy elménket szabadulásunknak igyekezetire méltóztatad megmozdítani, cselekedeteket igazgassad, karjainkat erősítsd, fegyvereinket erősítsd, hogy kegyes akaratodat teljes erőnkkel követhessük. Adj Uram azoknak, kiket vezérreink akartak tenni rendeltésekben bölcseséget, az ellenkező dolgokban erősséget, a Te szerencsés állapothozban tartózkodást, a hadakozásban bátorságot, az álomban vigyázást, hogy a Te akaratodnak utain járjunk. Könyvezz meg Uram Isten táborainkat és azokat a Te irgalmasságodnak palástjával körülvévén a mi ellenségeinknek leselkedésektől oltalmazza, kergesd el strázsáloinknak álmodat, hogy készüelten ne találásunk. Légyen a Te Angyalod őrizőnk és kalauzunk a harcokban, ki az ágyúknak és puskáknak golyóbsít elszelése és miképpen az Izrael nemzetiségét a tengeren száraz lábával, úgy bennünket a mi ellenségnek rendelt seregei között boldogul vezesse; egysszóval: Engedd meg edes Urunk és kegyelmes Atyánk, hogy visszafogadván kezelebbe népedet, a Te parancsolataidnak utairól el ne tévelyedjünk, hanem a Te igazságot megörizvén csendességben és békeességben a mi utaink igazgatassanak, ki bennünket mérhetetlen kegyelmesség szerint teremtettél és megváltottál a mi Urunk Jézus Krisztus által, ki Teveled és a Szentlélekkel él és uralkodik mindörökkön örökké. Amen.

(Ince Gábor: A magyar református imádság a XVI. és XVII. században című gyűjteményéből.)

— **Vásárgazolványok** a budapesti Nemzetközi Mintavásárra (Május 3—13) a Magyar Nemzeti Párt irodájában (Galamb u. 1.) és a ker. szoc. párt irodájában (Stefánik u. 14.) kaphatók.

— **Postaszolgálat** Húvett hétfőn d. e. 11 óráig. Távirda telefon szolgálat 19 óráig.

— **Husvétli hangulat.** (KSI.) A Schönerer Zuhvult legújabb számában olvashatjuk a következő kimutatást, amely bemutatja, milyen hadsereget tudnának előállítani az egyes államok, ha szonnal háború törne ki. Anglia hadereje 2,000,000 ember. Franciaországé 5,000,000, Oroszországé 5,000,000, Lengyelországé 3,200,000, Szovjetországról 7 millió 500,000, Jugoszláviára 2,500,000, Csehszlovákiára 1,300,000 ember. A gépfegyver-állomány: Franciaország 32,000, Oroszország 26,000, Anglia 14,200, Oroszország 10,660, Lengyelország 10,800, Jugoszlávia 4000, Csehszlovákia 12,500. A reptelgép és taokállomány felsorolása után pontos kimutatást ad arról, mennyit fordítanak az egyes államok hadifelszerelésre. Mindezek az adatok megrendítik a husvétli békes hangulatba és általánosan hangoztatott béke gondolat nyugalmasságába beilleszkedő lelket. Mindezek ellenére mi hisszük, hogy egyszer még is csat ebből az a Húvett, amikor a világ minden táját diadalmasan fogja bejárni a feltámadott Krisztus „Béke veletek”-je.

— **Botrányt okozó finác.** Massa Vilmos pozsonyi származású 36 éves jövendőki ellenőrzői hivatali asszisztens, akit magaviselete miatt felfüggesztettek állásától, a felesége elhagyta és Pozsonyba költözött. Massa f. h. 9 óra hajnali három órakerítéssel fejjel megjelent Lorenz mérnök házában. Ugyan Massa azt gondolta, hogy a felesége Lorenzknél tartózkodik. Massa a háznál olyan botrányt rendezett, hogy az egész utca talpon volt. Bezúta az ablakokat s revolvert vett elő, amely csak azért nem sült el, mert rosszul volt elhelyezve benne a töltény. A rendőrséget és a csendőrséget hívták ki, amely azután Lorenzékot megzabadiította kellemetlen helyzetükből, amelybe olyan véletlenül került. Massát előlították, majd szabadrúdra helyezték, de a büntető eljárást folyamatba tették ellene házibéke megzavarása miatt. — Bori községben is történt a napokban házibéke zavarás Radovics Mária-nál egy hároméves kisgyerek van ellátásban, akiért az anyja pár koronát fizet. Ezt megirigylet Stribula Irén és az idegen gyermekeket magához követte, hogy majd ő fogja ellátni, természetesen nem önzetlenül. Radovicsné nem adta át a gyermeket, mire Stribula Irén megverte őt. A büntető eljárás folyamatban van.

— **Vigyázat a falutjáró pénzügy-nökökre!** A délszlóvenzeki falvakban túllőnböző pénzügynökök járnak, akik hitel-szövetkezetekbe tagul iratják be a gazdákat, nagy kölcsönöket igényelnek nekik, a céljuk azonban legtöbbször esetben csupán az, hogy saját nyereszkesedési céljaikra használják ki a falusi népet. Megtörtént már, hogy ilyen módon tekintélyes összegeket károsítottak meg egyes gazdákat mégpedig olyan kör-műfont módon, hogy sokszor nem is lehet fellépni ellentük a törvény erejével. A nemzet-gazdasági intézet egyes szervezetei most a minisztertanácsához fordultak a rablószövetkezetek beállításáért. Volt járás, ahol az ügynökök néhány hét alatt 30.000 korona tagdíjat szedtek össze és összesen másfél-millió korona kölcsönt igényeltek. Szlovénzeknél a károsultak száma tízezrekre rug s közöttük szép számmal szerepelnek délszlóven-szóiak is.

— **A Nemzeti Kultúra,** a szloven-szói magyar kisebbség egyetlen tudományos szemléjének január-márciusi összevont száma a napokban jelent meg értékes tartalommal. Kiemelkedik a gazdag anyagból Magyar Győzőnek Rákóczi Ferencről írt jellemrajza. Császár Elemér a szövevény Bánk-bánt méltatja, Ethey Gyula folytatja végülgyi krónikáját, Haicz Kálmán Ghiczy György, Oláh-Ujvár hadinépének főkapitánya történetét tárja fel, Alapy Gyula a szemle szerkesztője, a kamocsi előépítésművekről ad beszámolót, Haraszty Károly a rebellis Stancsik —Horráthok történetét dolgozta fel. Gazdag adattár és irodalom egészíti ki az érdekes szemlé, melynek előfizetési ára egy évre 40, könyvtáraknak 30 K.

— **Autó és szekér karambolja.** A múlt szombati hetivásár alkalmából a Sia malom mellett Pasztyir Antal garamujfalusi földműves kocsijával Kálna felé igyekezett, de szabálytalan oldalon haladt. Szemben vele egy autó és több szekér jött. Pasztyir a szabálytalan menethől kiakart térni, minek az lett a következménye, hogy az autó, amelyben Stejac György ungvári főhadnagy ült, nekiment a kocsinak. Az egyik ló súlyosan megsebesítve összeesett, Pasztyir is lezuhant a kocsiról és szintén súlyosan megsérült. Megállapították, hogy őt terheli a felelősség a szerencsétlenségért, mert nem tartotta be a közlekedési szabályokat.

— **A Tükör apríliis számában az abessziniai eseményekről az utóbbi hetek minden aktuális eseményéről talál az olvasó érdekes cikket, szebbnél-sebbször illusztrációkkal.** De az irodalom barátainak is nagy öröme szolgál az a gazdag szám. A képek és rajzok nagy sokasága ugyanazt a magas színvonalat tartja, mint a Tükör eddigi számai. Könyvkereskedésben, újságárusoknál mindenütt nagy a kelendősége a Tükörnek.

— **Nem tiltják be a részletlezeleket.** Nagy nyugtalanságot keltett az a hír, mely szerint a kormány beakarja tiltani a

részletlezeleket. A pozsonyi kamera főtitkára e tekintetben kérdést intézett a Kereskedelmi miniszterhez. A miniszter válaszával kapcsolatban a főtitkár a következő nyilatkozatot adta ki: Az ipari és kereskedelmi körök erőse a nyugtalansítottak azok az elterjedt hírek, amelyek szerint a kereskedelmi miniszterium javaslatot dolgozott ki a napi szükségleti cikkeknek hitlbe való eladási tilalmára vonatkozóan. A kereskedelmi és iparkamarák központja megállapította, hogy mindössze olyan javaslatról van szó, amelyet az állami ipartanács elé terjesztett be annak egyik tagja. Az állami ipartanács a javaslatra nézve kikérte az ipari és kereskedelmi szervezetek véleményét, amit szokászerűen tesz meg minden olyan javaslat-tal kapcsolatban, amelyet az állami ipartanácsnál nyújtanak be. A kereskedelmi miniszteriumnak mindezekhez semmiféle köze nincsen, legfeljebb csak az, hogy az állami ipartanács levelezését a kereskedelmi miniszterium levélbörítékjeiben küldik szét és biztosra vehető, hogy éppen ez a tény szolgál-tott okot félreértésekre.

— **Az Orient műsorán ma és holnap este a váru vár!** Akomolyt a szombat esti bemutatón nagy sikert aratott. Ezenkívül a legújabb híradó. Vasárnap és hétfőn délután elsőrangú hangosfilmek népies helyekkel. Jön a filmek filme: a Golgota, a leggrandiózusabb Krisztus-film. Davivier monumentális bibliai mesterműve. Az egyházi körök elismeréssel nyilatkoztak erről a filmről, melyet május 2-ától napokon keresztül vetít az Orient.

Kominek tánomester ismét megkezdte tantervét a Ker. Munkás Együletben (Bari u. 15. sz.), április 24-én. Tanítja az összes modern táncokat. 0. csó tandíj. Volt növendékek fél tandíjat fizetnek. Husvét hétfőn és minden vasárnap este ösztának.

Haskótok, sérvtők, gummiharisnyák, szemüvegek és fotócikek. Ilatszer és háztartási dolgok. Gazdasági és ipari vegyszerek. Sportcikek. Cosmetikai szaktanács ingyen. Szlovénkö legnagyobb raktár PICK ENDRE drogeria.

Szerkesztői üzenetek.

Irodalombarát. A. A mi feladatunk csupán az, hogy a beérkezett leveleket a felhívást kibocsátóhoz továbbítjuk. A többi tudnivalót ő adja meg.

G. I. Ersekujvár. Versét alkalomadtán közölni fogjuk.

Az anakönyvi hivatal bejegyzése.

Születések. Krakó István Tomás Erzsébet fia Miklós — Nagy László Mordényi Erzsébet fia László — Skolnik János Kaszala Margita fia Sándor — Bóna Antal Zsuzsna Mária halvaszületett leánya — Buchta János Konkolyi Margit leánya Veronika Ibolya. — Csákváry János Serfözó Agnes leányai Vilma és Agnes (ikrek).

Halálozások. Csenger Ferencné szül. Kubin Teréz 50 éves — Varga Erzsébet 12 éves — özv. Kovács Józsefné szül. Brünner Mária 82 éves.

Láthatatlan emberek láthatatlan báljának eddigi résztvevői:

100 Ké: Just Armand, Trencsén, dr. Petó Imréné, dr. Laufer Arthur.

85 Ké: dr. Sterbinszky Ottóné, Galánta.

50 Ké: Dénes Zoltán, Révay Lászlóné, Selmebánya, özv. Schmidtberger Jánosné, Laky Béláné, Sándorhalma, Soltész Sándorné, özv. Péó Bertalanne, Pokorný János, Pozsony, Munk László.

40 Ké: Weisz Gyula, dr. Mihályi Lajosné, Kismálás, dr. Vidlička Jaroslav.

30 Ké: Jánoss Jenőné, Pultz Simonné, Ujbánya, özv. dr. Frommer Ignácné, dr. Karafíth Máriausné, özv. Thuróczy Jánosné, Obars, Leikes Dénesné, Lüle, Stangel Jánosné, Zseliz, Szűts Elizabeth, Lök, Adler Emil, Boros Gyula.

25 Ké: ing. Proháza János, Oroszka, főtiszt. Jónás Imre, Alsógyöröd, Reitmann Izidor, Reitmann Sándor.

20 Ké: Pap Elekne, Francisky Irma, Weinberger Zsigmondné, Kucsera Imréné, Zólyom, özv. Zborák Józsefné, Lówy Lipótné, Svarba Endréné, Ivicsics Józsefné, Obars, dr. Pick György, Sugár Mór, Valasek István, özv. Dóka Istvánné, Antal

Gyuláné, Koskó Erzsébet, Budinszky Béla, Csata Bernáth-Fenyvesi, Knapp Gézáné, Szabadhegyi Istvánné, Demény, Óvár község, Köszegi előjáróság Oroszka, Hlavács Józsefné, Steiner Ernő, főtiszt. Zachár Adám, Leker, Sörös Beláné, Losonc, főtiszt. Cvirik Cyril, Bát, dr. Priszner Gyuláné, Fegl János, Farkas Denes, Márkus Barnáné, Tauber Zsigmondné, Kálna, ing. Weisz Imre, Wilczek Vilmosné, Felsőszemeré, Dampf Béla, Zseliz, özv. Hamburger Józsefné, Bargár József, Gasparetz Beláné, Zsarnóca, Lachy Elekne, Besse Irma, Garamkováci, főtiszt. Wilde József, Kucsera László, Zólyom, dr. Szilárd Samune, Bolemann örökösök, Pollák Emil, Horváth Leoné, E-ujvár, Roth I. és fia, Kegl Elemérné, Nagycsalomja, Mikula község, Ghimessy Jánosné, Deutsch Elemérné, Pritz Sándorné, Bögner Gyula, Watzek Istvánné.

15 Ké: Behula Ilcsi Olved, Kiskoszmály község, Alster Albertné, Köhídgymagost, Zsurilla Antalné, Kálna, főtiszt. Rock Agoston, Wurm Katalin, Fabricius Dező, Bát, Kardhordó Odónné.

10 Ké: Deák Adolfné, Jakabfalvy Barnáné, Nagy Sándorné, Felsőzecske, Steiner Sándorné-özv. Hanus Antalné, Moravcsik Lajosné, N. N. Lök Jeszenszky Istvánné, Riszner Artúrné, Sekan László-Weinberger László, Kemper Simon, dr. Melcher Károlyné, Oroszka, Braun Adolf, Bella Zelmira, dr. Demény Gyuláné, Verebely, Gaál Mária, Szőlős, Jancsó Jenő, Demény, dr. Steiner Gyuláné, Suhajda János, Benedek, dr. Gasparetz Beláné, Szkenló-fürdő, Klein József, Derzsenyiné Ciglan Anna, Bakabánya, Kaiser Geza, Kohn és Kovács cég, özv. Bellán Adolfné, Novotny Mária, dr. Steiner Oszkárné, özv. Zvrhokrill Mórné, Szilassy Dezsőné.

5 Ké: Schultz Ignác és fia, özv. Bangha Gézáné, dr. Hollos Endre, dr. Mozsáry József, Zseliz, Lök község.

Közgazdaság.

A polyva minden esztendőben jelentékenyen megkárosítja a termést.

A gazdasági termékek hozama több tényezőtől függ, amelyek egyike a természhozamra kedvezően, máslik károsan hat, miáltal a gazda munkáját és a terméshozamot is kedvezőtlenül befolyásolják.

A gazdasági munka ezen ellenségei közé számítjuk — többek között — a polyvát, amely egymagában véve is a hozamot lényegesen csökkenteni képes. A gyakorlati gazdatevékenység a polyvasoknak nem szentelt az a figyelmet, amelyet azok károkozó befolyásuknál fogva megérdemelnének. Pedig ezek a károk nem kis mértékűek!

A polyva elvonja a talajtól a nedvességet, a növénytől az éltető táplálékot, melyekből többre van szüksége mint annak, megfosztja a növényt talaj- és levegőszűkségtől, elősegíti a növényi kártévköz és betegségek elszaporodását, megnehezíti a talaj megművelését és a termést értéktelenné teszi.

A polyvaitáshoz szükséges anyagok és eszközök egész sorával rendelkezünk, amelyek felsorolása egy kis cikk keretében lehetetlen. Röviden csak a mérszintrogénre akarjuk a figyelmet felhívni, amelyek nemcsak kiváló trágyanyag, hanem nagyon jó gyertyer a polyvaneműek ellen is.

A tavaszok legfélelmetesebb ellenségei a mustár és a vetési repec, amelyek az azonban olajmentes mérszintrogén segítségével tökéletesen ki lehet irtani. A tavaszok betete után megvárjuk, amíg a polyva kikelt és amikor a vetési repec legfeljebb négyelével, reggeli harmatár, amikor napos időt remélünk, egy hektárra elszórunk 150 kg. mérszintrogént. A mérszintrogén a mustár és vetési repec érdes nagy levelein megakad és a nedvesség elvonása által a sejteket megöli, a levelek lehervadnak s a polyva elpusztul. A tavaszoknál a mérszintrogén nem árthat, mert azok levelei keskenyek és inkább a fagygyűrűvel bevontak, ugyhogy ezzel az eljárással elpusztítottuk a terményekre oly ártalmas élősdit és ezen kívül megtrágyáztuk mésszel és nitrogénnel a növényeket.

Mérszintrogénnel egész sor másfajta polyvaifélt is eredményesen pusztíthatunk, amelyek talán kevésbé feltűnőek, de ugyanolyan veszélyesek, ilyen a kamilla is és a legelőknél a moh. A moh és a többi legelői polyva kiirtásával elősegítjük a vetési füvek kifejlődését, miáltal a szénatermés minőségileg följavul és annak gazdagabb fehérjefartalma által kiadósabb és nagyobb tápértékűvé válik.

Igen kívánatos lenne, ha minden gazdember megértené és teljes komolyságában fölfogná a polyvások káros hatását a növényi termékek életére és azok eredményes irtása által és a növények ápolása útján biztosítaná azok egészséges fejlődését.

Gyásköszönetek.

Mindazok, kik szeretett, drága jó feleségem, illetve édesanyánk elhunyt alkalmából igaz résztvételükkel és a tömelen való megjelenésükkel mélyeségcsé fájdalmonkat onyhiten és vigasztalni szivesek voltak, a maguok és a rokonság nevében fogadják hála köszönetünk nyilvánítását.

CSENGER CSALÁD.

Ezuton tejezzük ki köszönetünket mindazon rokonoknak, jóbarátoknak, kik felejtetien jó édesanyunk elhunyt alkalmával résztvételükkel fájdalmonkat onyhiten igyekeztek és őt utolsó útjára elkísérték.

KRIZSÁNYI CSALÁD.

Pályázati hirdmény.

DOLNIA SEČ (Alsószecse) község pályázatot hirdet a községben építendő üzlet és vendéglő helyiség építésére és pedig: 1.) Kőművmunkára. 2.) Acsmunkára. 3.) Asztalosmunkára.

Az egyes munkákra a kiírások és tervrajzok beszerezhetők rezi árón, ugyszintén a feltételek megtekinthetők az alsószecsei körjegyzői hivatalban minden nap a hivatalos órák alatt.

A pályázatokat 1935. évi május hó 5-ig kell benyújtani zárt borítékban az alsószecsei körjegyzői hivatalnál.

KÖZSÉGI TANÁCS.

A vámosladányi községi tejszövetkezet felszámolás alatt.

Felszámolási hirdmény.

A Vámoskőké Ludany-i (vámosladányi) községi tejszövetkezet közgyűlése a saját alapszabályainak 25. §-ának a) pontja alapján elhatározta ezen szövetkezetnek felszámolását.

A tejszövetkezet likvidálásával, azaz felszámolásával meg lett bízva egy újonnan megválasztott bizottság.

Az 1875. évi kereskedelmi törvény 203. §-a alapján felhivatnak a Vámoskőké Ludany-i községi tejszövetkezet összes hitelezői, hogy esetleges követeléseiket ezen ceggel szemben ezen felszámolási hirdménynek harmadszori megjelenésétől számítva (h a t) 6 hónapon belül jelsétek be ezen cég felszámolási bizottságának Vámosladányban, és pedig Csabay Ernő felszámolási elnök címe Mytné Ludany — Vámosladány u. p. Levice.

Mytné Ludany 1935. április hó 21.

Vámoskőké Ludany-i községi tejszövetkezet felszámolási bizottsága.

CSABAY ERNŐ
elnök.

Árverési hirdmény.

Közértesítetjük, hogy a községi kocsmra épülete nyilvános árverésen 1935. május hó 19-én bérbe lesz adva. Kikiáltási ár 1200 Ké. Az árverési feltételek megtekinthetők a községi bírónál.

Horn Pál, 1935. április 13-án.

KÖZSÉGI TANÁCS.

Asztalost önnálót butor munkára azonnali belépésre keres SUBA, Alsóterény. 416

Kacsatojás pekingi, drb ja 150 K. Kapható Majláth telep. Kiskerekény, Léva. 417

Árverési hirdmény.

A Vámoskőké Ludany-i községi tejszövetkezet közgyűlése elhatározta értelmében saját házáat 1935. június hó 16-án, délután 2 (két) órákor a helyszínen Vámosladányban, nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek eladja.

Vámosladány, 1935. április 21.

Bővebb felvilágosítást ad:

CSABAY ERNŐ, felsz. elnök
Vámosladány.

SPORT

Rovatvezető: Boros Béla

S. K. Bratislava komb.—LTE 2:0 (0:0) bíró: Boros. Az LTE csapata tartalékokkal állt fel és az első félidőben Dubetz és Matulányi megsérültek, a második félidőt 10 emberrel játszotta. Az első félidőben az S. K. Bratislava volt a többet támadó. A második félidőben az LTE lelkesen küzd és ha tudóval bírta volna, eldöntötenne tette volna. S. K. Bratislava megerdemelten győzött. A játék elég jó nívón mozgott, gyors volt, megfelelt a várakozásnak. Az LTE-ből Dubetz és Zavkó kapusok csak részben váltották be a reményeket, Ujváry, Horváth hávédpár jól rombolt, de rugásai nem sikerültek mindég. Vízi, Martinovics, Orbán összeállítás fedezetsor a védekezésben elsőrangú nyújtott, de a támadásokat nem tudta megfelelően előkészíteni. A csatásor legjobb embere, a második félidőben beállott Krámer volt. Tóth, Danis, Dukupil, Meszáros, Matulányi messze vannak rendes formájuktól. A vendégeknek Paraba kapus egynehány veszélyes lövést védett, a hávédék közül Malinovsky volt a jobb, a Mehdzihradsi, Duris, Stasny fedezetsor tömte labdákkal a csatásort, a támadások legtöbbje már rajtuk elakadt. Dercik, Pálik és Kosztika voltak a csatásor legjobbjai.

LTE 11—Zselizi 11 4:2 (0:1) bíró: Kalmár Párkány. Az LTE tartalékjai Zselizen lelkes játékkal győztek. A csapat megmutatta, hogy egy vesztesre álló mérkőzést is meg lehet nyerni. Ha a

csapat nem fog elbizakodni, könnyen győztese lehet a csoportbajnokságnak. A gólokat Rácz és Kocsis lőttek.

A Csl. Magyar Testnevelő Szövetség rendes közgyűlése Schulcz Gyulát ismét az igazgató tanácsba választotta. Az LTE-nek 1500, a Juventusnak 1000 koránál szavazott meg clubházipítésre és az orsz. atletikai bajnokságok atletikai pályájának rendezőbizottságára az LTE-nek külön 1500 K. segélyt nyújt. A lévai sport nevében ezuton köszönjük az MTsz áldozatkésztségét, amely a lévai sport újabb fellendülését fogja szolgálni.

Az LTE clubházának építési tervét Konrád pozsonyi építész a legújabb technikai és műszaki szempontok szerint átfogja dolgozni. Az adakozás az építésre a sportközönség részéről folyamatosan van.

Ma d. u. 4 órákor a Tokodi Üveggyári Sport Club jatszik nemzetközi mérkőzést az LTE-vel. LTE: Zavkó — Ujváry, Kovács — Vízi, Martinovics, Orbán — Tóth, Nemeth, Danis, Horváth, Dukupil csapatot szerepelteti, de jatszani fognak még: Kovács II, Bura, Kocsis és Jezek. Előmérkőzésben az LTE tartalékjai két csapatra osztva jatszának. Így tehát az összes játékosok, (az újonnan igazoltak is) kötelesek fél 2 órákor az öltözőben jelentkezni.

Jövő héten 28-án az LTE bajnoki mérkőzése a Párkányi Torna Egylet csapatával.

Az LTE 5 városközötti teniszmérkőzését, amelyen Párkány, Ersekujvár, Komárom, Nyitra, lyoltság vesznek részt, a szövetség engedélyezte.

VALUTAÁRFOLYAMOK

Barameggyel Népbank Levele, jelentése

	ápr. 13-án	ápr. 20-án
100 pengő	— 445 —	450 —
100 osztrák schilling	— 458 —	458 —
1 angol font	— 118 —	117 —
1 amerikai dollár	— 23,70	23,50
100 svájci frank	— 775 —	774 —
100 francia frank	— 158 —	158 —
100 líra	— 204 —	203 —
100 német márka	— 900 —	895 —
100 dinár	— 53 —	53 —
100 lei	— 15 40	15 50

A „BARS” heti rádió műsora:

A budapesti műsornál minden hétköznapon:

- 6.45 Torna, utána gramofon zene.
9.45 Hírek. 12.35 Hangv. folyt.
10.— Előadás—felolvasás 13.— Pontos időjelzés.
11.10 Nemzetközi vizel. 14.10 Hírek.
12.— Déli harangszó. 15.— Piaci árak, árf. hírek
12.25 Hírek. 16.45 Pontos idő, hírek.
22-23 között pontos idő és hírek.

Vasárnap, április 21.

BRATISLAVA. 10.45 Rádiózk. 18.10 Zongora-hangv. 19.50 Katonazene.

BUDAPEST. 8.30 Hírek. 9 Ref. istentisztelet. 10 R. k. mise. 11.30 Evang. istentisztelet. 12.45 Operaházi zk. 14 Toll cigkz. 15 Földművelésügyi előadás. 15.45 Gramofon. 16.30 Előadás. 17 Weidinger szalonk. 17.40 Csevegés. 18.10 Honvéd-zk. 19.15 Előadás a stúdióban „Nem élhetek muzsikász” vigjáték 4 felv. 21 Sporteredmények. 21.30 Nemzeti hangverseny. 23.30 Veres cigkz.

PRAGA. 19.50 Katonazk. 21.10 Rádiózk.
WIEN. 11.35 Dalok. 13 Zene. 17 Hangv. 19.15 Vonós-és fuvóshetes. 20.10 Bohózat. 22.20 Szimfónikus zk. 0.10 Jazz.

Hétfő, április 22.

BRATISLAVA. 9.15 Gramofon. 18 Magyar óra. 19.05 Gramofon. 20.40 Balalajka. 22.30 Gramofon.

BUDAPEST. 9.30 Hírek. 10 R. k. mise. 11.15 Görögkat. istentisztelet. 12.20 Operaházi zk. 14 Gramofon. 15 Ifjúsági előadás. 15.30 Gítár-kettős. 16.05 Előadás. 16.35 Hegedűjáték. 17.15 Ferencváros—Bayern (München) futball serlegmérkőzés köv. 18.15 Farkas cigkz. 19.25 Csevegés. 19.50 Előadás a stúdióban „Bob herceg” operett 3 felv. 22.30 Mándits jazz-zk. 23 Fakatos cigkz.

PRAGA. 17.55 Hangjáték. 19.30 Operaelőadás.
WIEN. 10.50 Orgonahangv. 11.45 Szimfónikusok. 12.55 Kamarazk. 15.35 Hangv. 16.45 Gramofon. 19.20 Enekhangv. 22.25 Wagner-est. 20.05 Gaudriot-jazz.

Kedd, április 23.

BRATISLAVA. 12.10, 17.05 Gramofon. 18.10 Hegedűhangv. 19.45, 22.30 Gramofon.

BUDAPEST. 12.05 Hangv. 13.30 Szimfónikus zk. 16.10 Diákféldóra. 17 Előadás. 17.20 Sovinszky—Karcnyó jazz-zk. 18.20 Előadás. 18.50 Gramofon. 19.15 Gusztáv Adolf svéd trónörökös rádióbeszéde. 19.50 Vidák cigkz. 20.40 Bpesti Hangv. Zenekar. 23 Vajda—Pártos jazz.

PRAGA. 17.05 Gramofon. 17.45 Áriák. 18.15 Dalok. 19.10 Hárfahangv. 21.30 Dalok. 22.15 Zene.
WIEN. 12, 13.10, 14, 16.05 Gramofon. 17.20 Zongrahangv. 20.15 Bohózat. 21 Rádiózk. 22.20 Enekhangv. 23.25 Zene.

Szerda, április 24.

BRATISLAVA. 12 Gramofon. 17.05 Zongora-hangv. 18 Magyar óra. 22.30 Gramofon.

BUDAPEST. 12.05 Rácz cigkz. 13.30 Zongora-hangv. 16.10 Asszonyok tanácsadója. 17 Orosz egyházi vegyeskór. 17.45 Előadás. 18.50 Losonczy cigkz. 18.55 Előadás. 19.30 Operaház előadás „Hoffmann meséi” fantasztikus dalmú 4 felv. 22.45 Külgügyi negyedóra. 23.05 Horváth cigkz.

PRAGA. 17.30, 18.45, 19 Gramofon. 20 Szimf. WIEN. 12 Rádiózk. 14. 16.05 17.20 Dalok. 19.30 Gaudriot-jazz. 22.20 Rádiózk. 23.45 Táncczene.

Csütörtök, április 25.

BRATISLAVA. 18 Magyar óra. 19.30 Tarka est.

BUDAPEST. 12.05 Éneknegyes. 13.30 Postászk. 16.10 Ifjúsági előadás. 17 Földművelésügyi előadás. 17.30 Saxofonhangv. 18.35 Kalmár Pál magyar nő-tálat enekel. 19.50 Szabó Margit és Lehotay Árpád előadó estje. 20.40 Zenei paródiák. 21.50 Torinói rádióállomás műsoraik köv. 23.10 Lakatos cigkz.

PRAGA. 18.50, 19 Gramofon. 21 Rádiózenekar. 22.15 Schrammelzö.

WIEN. 12 Rádiózk. 14, 16.10 Gramofon. 16.50 Dalok. 17.30 Hangv. 20 Operettest. 23.40 Jazz.

Péntek, április 26.

BRATISLAVA. 15.55 Rádiózk. 18.05 Hangv.

BUDAPEST. 12.05 Szervánzky szalonk. 13.30 Rácz cigkz. 16.10 Diákféldóra. 17 Központi Papnevelő Intézet enekelara. 18 Gyorsírás. 18.30 Fuvola-hangv. 19 Elbeszélés. 19.30 Enekhangv. 20.05 Köv. a Kamara Színházról „Százhasas tempó” vigjáték 3 felv. 23.05 Előadás angolul. 23.20 Farkas cigkz.

PRAGA. 17 Ondrzsicsek-negyes. 18.55 Szalonk. 20.05 Filharmonikusok. 22.10 Gramofon.

WIEN. 12, 13.10, 14, 16.15 Gramofon. 17.30 Hangv. 19.30 Rádiózk. 22.10 Zene. 23.35 Jazz.

Szombat, április 27.

BRATISLAVA. 17.15 Dalok. 19.30 Dudatrió.

BUDAPEST. 12.05 Rendőrkz. 13.30 Gramofon. 16.10 Mesecora. 17 Csevegés. 17.50 Operaházi zk. 18.45 Mít úzen a rádió. 19.15 Zongorahangv. 19.40 Előadás a stúdióban „Chopin” hangjáték 1 felv. 20.20 Nagy Izabella és Cselényi József enekelnek. 21.40 Heinemann jazz-zk. 22.50 Bpesti Haug. Zenekar

PRAGA. 11.55, 13.45 Gramofon. 15.55 Katonazk. 17.05 Zongorahangv. 18 Népdalok. 22.15 Gramofon.

WIEN. 12.05, 14 Gramofon. 16.55 Zene. 19.45 Operett. 22.10 Táncczene. 24 Gramofon.

Figyeljen ide, szép asszony!

Tudja Ön, hogy a szépség és ifjúság mulandó, ha nincsen megfelelő fegyvere azt megvédeni? Arcfesték, puder és krémeket csak látszatát kelтик annak. Ezek alatt azonban az egykor oly szép, sima és simulekény bőre mindig öregebb és öregebb lesz és az egykori ifjúságból és szépségből csak az emlékek marad meg. De ennek nem kell és nem szabad megtörténnie! Ápolja arcát helyesen, a megfelelő módszerrel és szerekkel! Ha még idejében helyesen ápolja arcát, azzal megtalálta az örök ifjúság kulcsát. — A kulcs: JAVANA a „folyékony emulziók”.

JAVANA-tisztító és JAVANA-tápmulziók

Ezek a legtekélyesebb idót, pénzt és fáradságot megtakarító arconápolást biztosítják Önnek.

Depot Levice:

Ferenc BLUMENFELD Drogerie

„VOLTA” Ing. CSORBA LEVICE ELEKTRO—RADIO

Műszaki iroda, kereskedés; villamosszerelési vállalat

Ujdonságok: Megörökítheti saját és hozzátartozói hangját. Felvétel lemezenként 25 Kő
Fényfürdő-lámpák testápoláshoz bérbe
Weekend-RADIO-készülékek 210 Kő

Városi hivatal Léva.

3940/1935. szám.

4031—1935. szám.

Hirdetmény.

Dr. Pick Imre állami városi orvos az 1935. évi védhímlő oltásokat a következő sorrendben eszközli:

1.) 1935. április hó 23-án, kedden d. u. 2 órákor a csecsemők oltása.

2.) 1935. április hó 24-én, szerdán d. u. 2 órákor a 7 évesek újraoltása (1928. évfolyambeliek).

3.) 1935. április hó 25-én, csütörtökön d. u. 2 órákor a 14 évesek újraoltása (1921. évfolyambeliek).

4.) 1935. május hó 2-án, csütörtökön d. u. 2 órákor a csecsemők hímlooltási ellenőrzése és utóoltása.

5.) 1935. május hó 3-án, pénteken d. u. 2 órákor a 7 évesek újraoltási ellenőrzése és utóoltása.

6.) 1935. május hó 4-én, szombaton d. u. 2 órákor a 14 évesek újraoltási ellenőrzése és utóoltása.

A szülők és gyámok törvényes következmények terhe alatt felhivatnak, hogy a fenti felhívásnak legpontosabban tegyenek eleget.

Az oltás színhelye a városháza nagyterme. (I. em. 1. ajtó.)

Léva, 1935. április 17.

KORALEWSKY s. k. ANTAL s. k.
jegyz. főtitkár. városbíró.

Népszerű egészségügyi könyvek:

Baudouin: Az önfegyelmzés művészete	Kő 18.—
Bodon: Hogyan éljen a szívbeteg ember?	Kő 15.60
Bucsányi: Természetes gyögmód és táplálkozás	Kő 24.—
Bucsányi: Érelmeszesedés gyógyítása	Kő 9.—
Nyerskoszt	Kő 18.—
Décsi: Az impotenciáról	Kő 9.60
Donáth: Alkoholizmus	Kő 6.—
Engländer: Reumás betegségek házi kezelése	Kő 14.40
Ischiás, derékfájás	Kő 10.80
Visszeres láb	Kő 9.50
Ludtalp, bokasüllyedés, stb.	Kő 10.80
Feldmann: Idegesség és ösztönelet	Kő 18.—
Földes: A fiatal anya	Kő 18.—
Női betegségek	Kő 20.40
A nő a változás korában	Kő 18.—
Méhrák	kb. Kő 9.—
Gergő: Életbölcesség	Kő 18.—
Gartner: Lelki betegségek gyógyítása	Kő 26.40
Ösztön, kultúra, illúziók	Kő 14.40
Goldner: Prostata	Kő 20.40
Hermann: Pszichoanalízis mint módszer	Kő 15.60
Horvay: Anagycserebetegségek	Kő 15.60
A cukorbeteg korszta	Kő 15.60
Káldor: Hogyan kerülhetjük el a korai öregedést?	Kő 18.—

Izsák: Idült székrekedés orvoslása	Kő 18.—
Káldor: Az ötven éves ember	Kő 36.—
Kromayer: Bőr és nemi betegségek	Kő 24.—
Lukács: Hogyan éljen a gyomorbeteg és bélbeteg ember?	Kő 18.—
Lukács: Hogyan éljen a vesebeteg ember?	Kő 18.—
Elhízás és soványító gyógyeljárások	Kő 18.—
Markovits: Kvarcenykezelés	Kő 24.—
Mezei: Mit tegyek, mit ne tegyek, ha szép akarok lenni?	Kő 18.—
Müller: A tüdőbaj megelőzése és gyógyítása	Kő 18.—
A meghűléses betegségek	Kő 8.40
Az öngyilkos (most jelent meg)	Kő 19.20
Schimert: Homöopathia	Kő 9.60
Soós: A diétás konyha technikája	Kő 40.80
Stekel: A modern házasság	Kő 18.—
Fejfájás	Kő 18.—
Üzenet az anyáknak (serdülőkor)	Kő 22.80
Torday: Egészségügyi gyermekvédelem	Kő 9.60
Várady: Népszerű egészségügyi előadások	Kő 15.60
Verebély: A rákbetegségről	Kő 6.—
Völgyesy: Hipnozisz gyógymód	Kő 24.—
Wallenstein: Hogyan éljen a mai ifjúság	Kő 18.—
Wexberg: Az ideges gyermek	Kő 15.60
Dr. Zelenyák J.: Természetes gyögmód	Kő 53.—

Kaphatók: NYITRAI ÉS TÁRSA könyvesboltjában Levicén. Tel. 98.

Masszást, tyuszkemvázgást végez házaknál RÓNAI, Kalvin udvar I. emelet.

Temetőben alacsony árért készíték kriptákat és sírkereteket. UHERIK ALOJZ, műsírke raktár Levice, Béka u. 82. 319

Háztelek, 17-es számú parcella a Dohánybeváltó mellett, kereskedésnek igen alkalmas hely, eladó. MÁRTÁN PRANTISEK Hodruša. 344

Gépész, vizsgázott, bármilyen üzemben keres. állandó állást, esetleg cséplést keres. Cim a kiadóban. 345

Kellemes zamatu 6- és ujboraimezését folytatom. Literje 6 koron. SZABÓ DÁNIEL, Polgár út 17. 356

Boraim kimérését megkezdtem április 15-től, május 1-ig. Literje 6 és 8 K. Levice, Kálnai u. 34. sz. Tisztelettel GAÁL JÁNOS. 360

Rózsák 2 éves erős magastörzsű 6—8—10 K. Bokor 4—5—6 K. Kaphatók KORÁBNÁL. 361

Koser husvétii bor, borovicska, szilvórium kitűnő minőségben kapható HEIMANN vendéglőnél. 363

Eladó Štefanik (Teleky) utca 23. sz. ház. Érdeklődni lehet ugyanott. 364

Divatüzlet árúval, vagy csak berendezéssel eladó SCHÖNSTEIN HENRIK Levice. 365

Borkimérés 15-től HLAVÁCSNÁL, Kakában. Literje 6 és 8 K. Ott gyökerez delavari vessző is kapható. 366

Mindenes szakácsnő, ki önállóan és gazdasági teendőkhöz járta, pusztai gazdaságban kisszámú családnál elhelyezést nyerhet. Cim a kiadóhivatalban. 365

Butorozott szoba kiadó, Zich u. 15. 366

Palyaudvorsor 6 számú ház eladó. Érdeklődni 7 szám alatt. 367

Ház, all szoba, konyha, éléskamra és nagy kertből, azonnal kiadó. Érdeklődni lehet Vasuti sor 8. 368

Pince a báti uton több vagon borraktározására alkalmas, eladó esetleg bérbeadó. Cim a kiadóhivatalban. 391

Kiadó a város központjában egy nagy utcai szoba, amely kiválóan alkalmas üzlethelyiségnek, irodának, rendelőknek, esetleg udvari szobákkal és folyosóval együtt. Cim a kiadóhivatalban. 392

3-szobás, különálló komplett lakás, június 1-től kiadó. Bővebbet: BORCSÁNYI BÉLA. 394

3-szobás, komplett villa Kasznárságban, július 1-re kiadó. Bővebbet: Béke u. 4. (Polgári iskola mellélt.) 397

Kifutó fiu, 15 év körüli, ki szlotetik. BUDINSZKY, fűszerüzletben. 398

Boraim mérését folytatom. Literje 7 és 8 K. POLGÁR JÁNOS, Tabán u. 11. 399

Ó-Léván egy kiiltetett szőlő hajlékkal eladó. Sebestény u. 4. 400

Felsőurbanban szőlőtőlaj hajlékkal eladó. Bővebbet: Daák Ferenc u. 19. 403

Eladó fél házrész élkülönítve. Polgár u. 12. 404

Eladó vadászkutya. Másfél éves, betanított bim vissza jutányosan eladó. VIKUKEL JÁNOS vadór, Nagysáró. 407

Üzlethelyiség és 3 szobás lakás kiadó. Szepessy u. 12. 408

Egy jókarban levő 2 hengeres NSU motorkerékpár jutányos áron eladó. Hegyalja 17. 409

Üzleti, irodai célokra alkalmas, Kereszt u. 4. sz. alatti ház eladó. Bővebbet ugyanott. 410

Kiadó két szobás lakás és háló tölgyfa butor eladó. Barsi u. 10. 411

**Zongora,
pianino,
harmonium**

olcsón,
részletre,
kölsönbe
és hangolás,
javítás,
csere

JURANEK

LADÁNYI UTCA

HANGOS ORIENT MOZI

Ma, husvétvasárnap d. u. 2—4 órákor népelőadás! Luis Trenker háborusfilmje:

Császár vadászok

Holnap, husvéthétfőn d. u. 2—4 órákor népelőadás! Gustav Fröhlich, Lien Deyers, Verbes Ernő bájos filmoperettje

Szerelmes cég

Ma és holnap, 21 és 22-én 3/6 és 3/4 órákor szenzációs husvétü műsor!

A M O K

Stefan Zweig világhírű novellája nyomán. Grandiózus film exotikus környezetből, a szenvedély és szerelem filmje. Főszereplők: Valery Inkisnov, Marcela Chantal, I. Jonnet

Pótműsorok: Az „Orient” husvétü ajánléka. Walt Disney elhozza a tavaszit!

SILLY SIMPHONIES

Bájos festett színes groteszk, mely mindenkit meghódít! Pozsonyban, Bpestben „Kacagó tarka tavasz” c. óriási sikerrel bemutatva. Azonkívül P. D. C. híradó!

Apr. 24-én és 25-én HERTHA THIELE, THEODOR LOOS, FRITZ ALBERTI

A St. veiti fehér apáca

című gyönyörű hangos drámában.

Előkészületben: Apr. 29, 30-án, május 1-én

HEJ-RUP

VOSKOVEC & WERICH
A legjobb cseh hangosfilmvigjáték!

Jön: A filmek filmje! - Május 2-től

GOLGOTHA

Melyet minden katolikusnak látnia kell!

KÖRMENDI FERENCZ:

Olcsó beszerzésben! A budapesti kaland I., II. kötet. ■ Ára 6 Kc.

Kapható: NYITRAI könyvesboltban Levice. Tel. 98.

BARMEGYEI NÉPBANK R. T. LEVICE

állagkimutatás 1935 március 31-én

A K T I V Á K:

1. Pénzkészlet és azonnal esedékes követelések	Kc	14,239.632.20
2. Külföldi valutára szóló devisák stb.	-	—
3. Váltók	-	50,493.962.45
4. Értékpapírok	-	3,765.044.80
5. Részesedések	-	10.000.—
6. Adósok	-	50,238.293.80
7. Egyéb aktívák	-	3,127.634.—

Az aktívák összege: Kc 121,874.567.25

P A S S Z I V Á K:

1. Részvénytőke	-	5,000.000.—
2. Tartalékalapok	-	7,148.446.40
3. Alapok	-	1,626.865.15
4. Betétek könyvecskére	-	81,496.029.75
5. Hitelezők	-	24,048.815.70
6. Egyéb passzívák	-	2,554.410.20

A passzívák összege: Kc 121,874.567.25

A kereskedelmi és magánalkalmazottak egyesületének levei csoportja fájdalommal tudatja, hogy agilis tagja

SPULLER PÁL

kartárs

f. hó 19-én rövid szenvedés után, 32 éves korában elhunyt.

Benne a legjobb barátot és kartársat veszítettük el, kinek emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni.

Temetése vasárnap, f. hó 21-én d. e. fél 10 órákor lesz az Izr. temető halottas házából.

Lakatosműhely megnyitás!

Tisztelettel értesitem Léva és vidéke n. é. közönségét, hogy Léván, Szepessy u. 18. sz. alatt, a mai kor igényeinek megfelelő

lakatosműhelyt létesítettem

Vállalom a lakatos iparhoz tartozó összes munkálatokat és javításokat a legjutányosabb árak mellett. — Felhívom b. figyelmüket a jól bevált saját készítményű takaréki tűzhelyeimre, melyeket raktáron tartok legegyszerűbbtől a legmodernebb kivitelig. — Munkámért a legmesszebbmenő garanciát vállalom. Kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogását, maradok kiváló tisztelettel:

Bélik József, lakatos

KARIN MICHAELS:

Az ügyvéd úr családja

A Tolnai diszkötéses könyvsorozata most megjelent harmadik kötete

Ára

5 Kc

Kapható: Nyitrai és Társa könyvesboltjában Léván. Telefon: 98.

Kályhák! Kályhák!

ELVALLALOM: Cserépkályhák, takaréktűzhelyek felépítését, ugyintén kályhák átrakását, tisztítását és vaskályhák samottozását szakszerűen és jutányos áron. - Új cserépkályhák állandóan raktáron. - A n. é. közönség pártfogását kéri

RICHTER BÉLA

kályhás LEVICE, Kopai utca 10.

AGÁRDY

temetkezési vállalata.

I. és II. osztályú temetéseket, hullaszállítását és exhumálást a legpontosabban és legjutányosabban vállal és végez. Kérem a nagyérdemű közönség pártfogását és bizalmát

Levice—Léva, Szepessy utca 10. szám.

Értesítés!

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a volt PISCH-féle

hentes és mészáros

üzletet átvettem. Igyekezni fogok t. vevőimet mindig a legfrissebb áruval a legpontosabban kiszolgálni. Kérve n. b. támogatásukat vagyok kiváló tisztelettel:

Schaner Rudolf**Építőtelkek**

AZ UJMAJOR és a do hány beváltó mellett fekvő, Schoeller és Társa cég tulajdonát képező területen

eladók

Felvilágosítást ad:

Dr. Simék István
ügyvéd, LEVICE

**FALÁDÁK
ELADÓK**

KÜLÖNBÖZŐ
NAGYSÁGBAN ÉS
NAGYOBB MENNYISÉGBEN

● **CIM A**
KIADÓHIVATALBAN

ARCHITEKT

CZIBULKA REZSŐÉPÍTÉSZ ÉS MÉRNÖK
LEVICE, KÁLNAI U. 27.Építési vállalkozó, tervező,
szakértő, építési anyagok lerakata.**JUTÁNYOS ÁRAK!****TANÁROK, TANÍTÓK ÉS SZÜLŐK FIGYELMÉBE!**

Alig mulik el nap, hogy a napilapok gyermektragédiákról szóló hírekkel szívünket meg ne remegteték. Ha e tragédiák okát keressük, mögöttük mindig valami mulasztást találunk. Ki követi el a mulasztást? Hol van

a hiba? Erre felel a kiváló szakemberek tollából szerkesztett

„Szülői gondok“

cimen megjelenő olcsó könyvsorozat minden egyes száma.

Mindenkinek, ki a gyermekeket igazán szereti!**A sorozat terbevett első húsz füzete ez lesz:****Az egyetlen gyermek.**

Írta: Otto Kaus, középiskolai tanár, fordította: dr. Máday István, egyetemi magántanár, ideg-orvos, a Magyar Szülők Szövetségének elnöke. Megjelent február 28-án.

A rosszraajló gyermek.

Írta: Dr. Otto Naegele, fordította: Szabó Lőrinc. Megjelent március 15-én.

A félős gyermek.

Írta: Dr. Ervin Wexberg, ideg orvos, az individuálpiszichológia világszövetség elnöke, egyetemi tanár, fordította: G. Takács Mária, védőnő. Megjelent március 31-én.

A kényeztetett gyermek.

Írta: N. Schirmeister, fordította: Dr. Máday István, egyetemi magántanár, ideg orvos, a Magyar Szülők Szövetségének ügy. elnöke. Megjelent április 15-én.

Az alább következő füzeteket kéthetes időközökben, de nem az itt felsorolt sorrendben jelentetik meg:

A nehezen nevelhető gyermek.

Írta: Dr. Alfréd Adler, egyetemi tanár.

A lusta gyermek.

Írta: Hermann Weisskopf, középiskolai tanár.

A mostahagy gyermek.

Írta: Dr. Alice Rühle, szociálpedagógus, író

A makacs gyermek.

Írta: Ada Beil, győgyepedagógus.

A betegeskedő gyermek.

Írta: Dr. Max Reis, ideg orvos.

A legfiatalabb és a legidősebb gyermek sajátosságai.

Írta: Kurt Seelmann, győgyepedagógus.

A nehezen tanuló gyermek.

Írta: Dr. Fritz Künnel, ideg orvos, győgyepedagógiai és pszichiatrai író.

A nemileg koraérett gyermek.

Írta: Ruth Kunkel, győgyepedagógus.

A hazudozó gyermek.

Írta: Sophie Lazarsfeld, szociálpedagógia író, a bécsi községi házassági és nevelési tanácsadó vezetője.

A gyermek ágytisztsága.

Írta: Hugo Freund, győgyepedagógus.

A hirtelenharagu gyermek.

Írta: Heinz Jacoby, győgyepedagógus.

A züllésre hajlamos gyermek.

Írta: Otto Rühle, középiskolai tanár, szociálpedagógiai író, oktatásiügyi tanácsos.

A dadogó gyermek.

Írta: Alfred Appelt, győgyepedagógiai író.

A képzelgő gyermek.

Írta: Hilde Krampflicsek, középiskolai tanár, a nevelési tanács vezetője.

A testileg fogyatékos gyermek.

Írta: Dr. Bruno Krause, gyermekorvos.

A mintagyerek.

Írta: Dr. Leonhard Seif, gyermekorvos.

Ezen füzeteket dr. Dollinger Béla nyilvános rk. egyetemi tanár, Karátsonyi Sándor egyet. magántanár, Nemes Mártha igazgató, stb. fordították.

Egy-egy kötet ára 4 Kő.

Megrendelhető és kapható:

Nyitrai és Társa könyvesboltjában **Levice**

Telefon: 98.

Sokat takarít meg, ha a kerékpárt már most az idény előtt adja javításba, szakszerű és zománczó műhelybe!

Gramofonok és lemezek,
legujabb slágerek

Vadászfegyverek
vadászati cikkek

Egy „PFAFF“
birtokában lenni minden-
napi örömet jelent!
Kerjen prospektust!

nagy választékban!

Előnyös fi-
zetés! feltételek!

BAROSKA J. Levice

Kálnai utca 3. Mechanikus és puskaműves. Telefon szám: 130.

NAGY ANDRÁS

gőzmalom tulajdonos
NAGY - SALLÓ

Lisztcsere és dara gabonáért

megnyitotta fiók liszt lerakatát

nagyban és kicsinyben
kapható
az összes malomtermék

LÉVÁN

Mártonffy utca 1.
Józsefcsek udvarban

IRÓGÉPEK

MEGÉRKEZTEK!

A LEGUJABB TYPUSÚ

író, szorzó, osztó,
kivonó és össze-
adó gépek!

Leszállított árak!!!!

Nyitrai és Társa

könyvesboltban kapható, Léván

HUSVÉTI

HANGULATOT

VARÁZSOL

OTTHONÁBA A

RADIO

Siessen beszerezni modern hálózati radio készülékét (Kč 490). Hordozható **Weekend** teleses radio (antenna és földvezeték nélkül működik) táskával együtt csak Kč 210.

Husvéti ajándéknak legszelezerűbb a BRUCIOR petroleumgáz takaréktűzhely Kč 165. Fűszer és **vasáruk**, elektrotechnikai, fényképészeti és sportcikkek! Gramofonok és kerékpárok!

A nagyhéten friss élő dunai halak!!!

RADIO
CENT-
RAL

KERN TESTVÉREK

ÁRUHÁZA, LÉVÁN. • ALAPITTATOTT : 1881.

**MOST JELENT MEG
AZ UJ 21 KÖTETES**

RÉVAI NAGY LEXIKONA

a magyar tudomány és a magyar könyvművészet legmonumentálisabb teljesítménye. A most elkészült 21. kötet 1935-ig, a mai napig egészíti ki az anyagot. — Az új Révai Lexikon számol a változott viszonyokkal és éppen úgy szól a bratislavai, košicei és užhorodi magyarhoz, mint a bpestihez és debrecenihez. — A 65 éve fennálló Révai Intézet minden szellemi és anyagi eszközét, valamint minden üzleti tapasztalatát fölhasználta, hogy ezt a legnagyobb kiadványát egyrészt tartalmilag és külső kiállításban minél tökéletesebbé tegye, másrészt pedig, hogy az előállítási költségeket annyira leszorítsa, hogy a mű megszerzésének anyagi föltételeit mindenkire nézve ellenállhatatlanul csábítóvá tegye. — **Az új Révai Lexikon a világ legujabb és legolcsóbb lexikona.** — Az új Révai Lexikon célja: minden problémára az élet minden viszonyai közt élő embernek a tudás mai színvonalán álló végérvényes választ adni. Akinek nincs Révai Lexikona, annak nincs lexikona.

Az új Révai Lexikonról olyan pazar kivételű prospektus jelent meg, amilyen a világ semmiféle lexikonáról még soha meg nem jelent. Ez finom műnyomó papírra nyomva a mű részletes leírását tartalmazza, gazdagon illusztrálva, több remek, színes műmelléklettel, 32 oldalas terjedelemben. A prospektust minden érdeklődőnek a csatolt szelvény beküldése ellenében eljuttatja és minden a Révai Nagy Lexikonára vonatkozó ügyben készséggel ad felvilágosítást a

„BARS” kiadóhivatala

Levice—Léva. — Telefon szám : 98.

„BARS” kiadóhivatala

Levice—Léva.

Kérem sziveskedjék nekem a Révai Nagy Lexikona prospektusát minden reám vonatkozó kötelezettségtől, vagy költségtől teljesen mentesen megküldeni,

Név : .....

Foglalkozás : .....

Postai cím : .....

Kivágandó, lev. lapra felragasztandó!